

IX Informe del Mercat Laboral

I

Negociació Col·lectiva

Barcelona, 5 de febrer 2018

TAULA DE CONTINGUT

1. RESUM EXECUTIU	3
2. DADES ESTADÍSTIQUES DEL MERCAT DE TREBALL I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA	13
2.1. OCUPACIÓ	13
2.1.1. ATUR REGISTRAT	13
2.1.2. ENQUESTA DE POBLACIÓ ACTIVA	14
2.1.3. AFILIACIÓ	18
2.2. CONTRACTACIÓ	20
2.3. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA	23
2.3.1. CONVENIS COL·LECTIUS	23
2.3.2. INAPLICACIÓ DE CONVENIS	29
2.4. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ	33
2.5. CONFLICTIVITAT LABORAL	40
2.6. RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES	43
2.6.1. TRIBUNAL LABORAL DE CATALUNYA	43
2.6.2. SERVEI DE MEDIACIÓ, ARBITRATGE I CONCILIACIÓ (SMAC)	46
2.7. SALARI MÍNIM INTERPROFESSIONAL I IMPACTE A LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA	49
3. METODOLOGIA	55

1. RESUM EXECUTIU

Les darreres dades estadístiques disponibles del mercat de treball i negociació col·lectiva són les que a continuació es detallen:

Ocupació

- **Atur registrat**

Dades mes de gener.

El nombre d'aturats a Catalunya va augmentar en el mes de gener de 2018 en 4.848 persones (1,16%) respecte el mes anterior. En termes interanuals, l'atur registrat es va reduir en 31.057 persones (-6,84%).

La xifra d'atur registrat se situa a Catalunya en 422.866 persones desocupades.

A nivell estatal, l'atur registrat ha augmentat en 63.747 persones en relació al mes anterior (1,87%).

La xifra d'atur a nivell estatal se situa en el mes de gener de 2018 en 3.476.528 persones (-7,54% en termes anuals).

En termes interanuals, **l'atur** registrat ha disminuït en el mes de gener de 2018 un -6,84% a Catalunya i un -7,54% a Espanya.

3

Dades any 2017.

El 2017 s'ha tancat amb 418.018 persones aturades a Catalunya, gràcies al descens acumulat de 35.627 persones respecte el mes de desembre de 2016 (-7,85%). Per cinquè any consecutiu el balanç és positiu pel que fa a la reducció interanual de l'atur, si bé, s'ha moderat la intensitat de la davallada.

En el conjunt d'Espanya la reducció ha estat de 290.193 persones aturades (-7,84%).

L'atur ha disminuït durant el 2017 en 35.627 persones a Catalunya i en 290.193 persones a Espanya.

- **Enquesta de Població Activa**

El 4rt Trimestre de 2017 la taxa d'atur a Catalunya es va situar en un 12,63% (0,1 punt més), situant-se el nombre total d'aturats en 479.200 persones.

Les dades exposades per l'INE, suposen un increment del nombre d'aturats en 3.600 persones respecte del trimestre anterior (un 0,8%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2016, hi ha hagut un descens de 79.200 aturats (-14,2%). Així mateix, el nombre d'ocupats ha disminuït en 400 persones (0,0%) respecte al trimestre anterior i augmenta en 113.600 persones respecte a l'any anterior (3,5%).

La taxa d'atur catalana se situa en un 12,63% i en un 16,55% a Espanya.

El quart trimestre de 2017 la població activa a Catalunya s'estima en 3.795.400 persones, de les quals 3.316.200 es troben ocupades i 479.200, aturades. La població inactiva es xifra en 2.353.700.

La taxa d'ocupació de 16 a 64 anys a Catalunya s'ha situat en el 68,6%, 0,2 punts inferior al trimestre anterior, però 1,8 punts per sobre del tancament de 2016.

Segons l'àmbit territorial, la taxa d'atur se situa en el 12,13% a Barcelona, en el 13,61% a Girona, en l'11,40% a Lleida i en el 15,93% a Tarragona.

A Espanya, el nombre d'aturats se situa en 3.766.700 persones augmentant un 0,94% i situant-se la taxa d'atur en un 16,55% en aquest trimestre. Per altra banda, el nombre d'ocupats disminueix en 50.900 persones aquest trimestre respecte al trimestre anterior (-0,27%) i se situa en 18.998.400 persones. En termes interanual l'ocupació ha augmentat en 490.300 persones en l'últim any (2,65%)

Per sexe, la reducció de l'atur interanual ha beneficiat de manera similar a homes (38.400 menys: -14%) i dones (40.700 menys: -14,4%). Situant-se la taxa d'atur masculí en el 11,9% i en el 13,5% la taxa d'atur de dones. Pel que fa a l'ocupació, ha incrementat un 3,4% en els homes i un 3,8% en les dones respecte el quart trimestre de 2016.

Quant a la jornada, en termes interanuals, els ocupats a temps complet han crescut de manera significativa (4%; 110.300 més), mentre que els ocupats a temps parcial s'han incrementat lleugerament (0,7%; 3.300 més). Pel que fa al tipus de contracte, els assalariats amb contracte indefinit s'incrementen amb més força que els que tenen contracte temporal (4,4% i 2,9%, respectivament).

- **Afiliació**

Dades mes de gener.

A Catalunya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de gener de 2018 en 3.267.647 ocupats, el que suposa 32.538 ocupats menys respecte el mes de desembre de 2017 (-0,99%), i 109.277 ocupats més respecte al mateix mes de l'any anterior (3,46%).

A nivell estatal, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de gener en 18.282.031 ocupats, la qual cosa suposa un descens de 178.170 persones afiliades respecte al mes anterior (-

0,97%), i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 607.856 afiliats (3,44%), la millor taxa registrada des de 2007.

Al mes de gener de 2018 l'afiliació s'incrementa un 3,46% a Catalunya i un 3,44% a Espanya, respecte l'any anterior.

Dades any 2017.

A Catalunya l'any 2017 s'ha tancat amb 3.300.184 afiliacions a la Seguretat Social que han registrat un increment intens del 3,5% (110.747 afiliacions més), sent el millor tancament d'any des de 2007. Al conjunt d'Espanya l'augment ha estat del 3,4% (611.146 més).

Interanualment, l'afiliació s'ha incrementat en tots els règims, sobretot en el règim general (4,2%; 110.172 afiliacions més).

Respecte l'any anterior, l'afiliació augmenta un 3,5% a Catalunya i un 3,4% al conjunt de l'Estat.

Per territoris, ressalta l'augment de l'afiliació a Barcelona (3,6%) i Girona (3,4%), seguides de Tarragona i Lleida (ambdues 2,9%).

Contractació

Dades mes de gener.

El nombre de contractes registrats a Catalunya ha augmentat en un 19,67% respecte al mes anterior (43.168 contractes més) i un 15,90% respecte al mes de gener de 2017 (36.036 contractes més).

A Catalunya, la contractació indefinida creix un 37,76% respecte el mes de desembre de 2017 i un 12,44% respecte el mes de gener de 2017. Per la seva banda, la contractació temporal augmenta un 17,21% respecte el mes de desembre i un 16,48% respecte l'any anterior.

A Catalunya, la contractació indefinida creix un 37,76% respecte el mes anterior i un 12,44% respecte l'any anterior.

En el conjunt de l'Estat, s'han signat 1.749.911 contractes durant el mes de gener, el que suposa un augment del 5,93% respecte el mes anterior (97.895 contractes més). Del total de contractes signats el 9,88% han estat de caràcter indefinit (172.953) incrementant-se un 31,96% respecte el mes anterior. El 90,12% restant han estat temporals (1.576.958) augmentant un 3,68% respecte el mes anterior.

6

D'altra banda, a nivell estatal, la contractació ha augmentat un 7,12% en termes interanuals (116.319 contractes més), sent més significatiu el increment de la contractació indefinida (15,18%) que la temporal (6,30%).

A Espanya, la contractació indefinida creix un 15,18% i la temporal un 6,30% respecte l'any anterior

Dades any 2017.

A Catalunya, en balanç anual s'han formalitzat un total de 3.187.159 contractes de treball, 411.539 indefinits (9,44%) i 2.775.620 temporals (6,32%). En comparació amb l'any anterior, el total de la contractació ha augmentat un 6,72% (200.601 contractes més), destacant l'increment més intens en el cas de la contractació indefinida.

En el conjunt de l'Estat, s'han formalitzat 21.501.303 contractes en aquest període acumulat, xifra que suposa un increment interanual del 7,6% (1.522.349 contractes més). Els contractes indefinits han crescut un 7,3% i els temporals, un 8,4%.

En termes interanuals, la contractació ha augmentat un 6,72% a Catalunya i un **7,6% en el conjunt de l'Estat.**

Segons les dades de l'EPA, del total d'ocupats a Catalunya el 78,4% d'ocupats té contracte de durada indefinida i el 21,6% de caràcter temporal. A Espanya, la taxa de temporalitat és superior amb el 26,7%.

Per modalitats contractuals, durant el 2017 sobretot han augmentat en termes relatius, els contractes temporals d'inserció (145 contractes més i 33,56%), els temporals de persones amb discapacitat (400 més i 9,68%) i els eventuais per circumstàncies de producció (100.138 més i 8,16%).

En la contractació indefinida resalta l'augment dels contractes de foment de la contractació indefinida (38,08%; 2.764 més) i els convertits en indefinits (12,29%) amb un total de 132.265 contractes convertits al 2017.

Negociació col·lectiva

- Convenis Col·lectius

A 31 de desembre de 2017 a Catalunya s'han registrat un total de 358 Convenis, afectant a 753.525 treballadors i 135.441 empreses, el que comporta un increment del 15,86%.

A nivell estatal, fins a 31 de desembre de 2017 s'han registrat un total de 3.249 Convenis, afectant a 7.069.391 treballadors i 941.208 empreses, que suposa un increment del 9,91%

A l'any 2017 s'han registrat a Catalunya 358 convenis col·lectius (15,86%) i a nivell estatal 3.249 Convenis (9,91%).

A Catalunya la mitjana de variació salarial pactada en el global de Convenis és del 1,42%, sent del 0,91% en els convenis d'empresa i del 1,46% en els convenis d'àmbit superior a l'empresa. A Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 1,43% (1,14% convenis d'empresa i 1,45% d'àmbit superior a l'empresa).

En relació a la jornada anual mitjana pactada a Catalunya ha sigut de 1.730,36 hores i al conjunt de l'Estat de 1.738,42 hores, una diferència, respectivament, del -2,20% i del -1,13% respecte l'any 2016.

Interanualment a Catalunya, s'ha pactat 0,26 punts més a nivell salarial (hem passat del 1,16% pactat en 2016 al 1,42% pactat en 2017, que suposa una variació d'un 22,41%), i en relació a la jornada aquesta s'ha reduït en un 2,20% (hem passat d'una jornada de 1769,22 hores al 2016 a una de 1.730,36 hores/any en 2017).

A Catalunya la mitjana de variació salarial pactada ha sigut del 1,42% (+22,41%),
i a Espanya la mitjana de la variació salarial pactada és del 1,43% (+34,91%).

- Inaplicacions de Conveni

De gener a desembre de 2017 s'han dipositat 1.076 inaplicacions de conveni (un -18,85% respecte el mateix període de l'any 2016), les quals han estat presentades per 949 empreses i han afectat a un total de 23.625 treballadors (-26,32% respecte el mateix període de 2016). Per sector d'activitat, el 75,56% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 59,85% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

El 88,94% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

En l'any 2017 s'han dipositat 1.076 inaplicacions de conveni (-18,85%) de les quals el 59,85% són de quantia salarial exclusivament, mentre que en la resta, s'inaplica també la quantia salarial conjuntament amb d'altres condicions.
El 88,94% de les inaplicacions s'han resolt amb acord.

Expedients de Regulació d'Ocupació

En l'any 2017, a Catalunya s'han comunicat o resolt 350 expedients (-32,30% respecte 2016) que han afectat a un total de 5.042 treballadors (-49,49% respecte l'any 2016). D'aquests expedients 113 van ser d'extinció, 163 de suspensió del contracte de treball i 74 de reducció de jornada

Si comparem l'any 2017 amb el 2016, el total d'expedients de regulació d'ocupació ha disminuït en un 32,30%, registrant-se un decreixement pels expedients de suspensió (-29,44%), els de reducció (-46,76%) i els d'extinció (-23,13%).

En l'any 2017, s'han comunicat o resolt 350 expedients (-32,30%) que han afectat a un total de 5.042 treballadors (-49,49%).

Els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes, amb caràcter general, vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. Per tant, del total d'expedients que es van presentar¹ en l'any 2003 els expedients d'extinció suposaven el 68,74%, l'any 2007 comportaven el 60,41%, el 20,03% en 2015 i en 2017 suposen el 32,29%, on s'ha produït un lleuger repunt dels EROs d'extinció respecte a la resta de tipologies d'expedients.

Del total d'expedients que es van presentar en l'any 2003 els expedients d'extinció suposaven el 68,74%, l'any 2007 comporten el 60,41%, el 20,03% en 2015 i actualment, suposen el 32,29%.

Segons l'àmbit territorial, dels 350 expedients presentats, 245 es van presentar als serveis territorials de Barcelona (70%), 42 als de Girona (12%), 11 a Lleida (3,14%), 25 a Tarragona (7,14%), 17 a Terres de l'Ebre (4,86%) i 10 a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball (2,86%).

9

Conflictivitat laboral

Segons les darreres dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 92 vagues durant el període gener-setembre 2017, amb un total de 19.557 treballadors participants i 54.985 jornades laborals perdudes, disminuint el nombre de vagues registrades (13 vagues menys que durant el mateix període de 2016), tanmateix, disminueix tant el nombre de jornades perdudes en un -34% (28.128 jornades perdudes menys) com el nombre de treballadors participants (-61%) i per tant, l'índex d'incidència acumulat fins al mes de setembre passa del 36,3% del 2016 al 10,3% al 2017.

Segons l'àmbit territorial, durant els 9 primers mesos de l'any 2017, a la província de Barcelona van produir-se 129 vagues, a Girona 22 vagues, a Lleida 11 vagues i a Tarragona 21 vagues.

Respecte el mateix període de 2016, a Barcelona han augmentat un 38,71% (36 més), a Girona un 83,33% (10 més), a Lleida 83,33% (5 més) i a Tarragona un 75% (9 més).

¹ En relació als expedients presentats abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, únicament s'han tingut en compte els autoritzats per l'Administració Laboral.

A Catalunya s'han produït 92 vagues durant el període gener-setembre 2017 (13 vagues menys que al 2016), tanmateix, disminueix tant el nombre de jornades perdudes en un -34% com el nombre de treballadors participants (-61%).

Segons l'últim informe de conflictivitat laboral de CEOE, a nivell estatal, en 2017 han tingut lloc 774 vagues, amb 1.948.955 treballadors implicats en les mateixes i 24.622.812 hores de treball perdudes. Respecte a l'any 2016 han descendit un 5,95% el nombre de vagues, encara que han crescut un 142,14% els treballadors en vaga i un 115,80% les hores de treball perdudes.

A nivell estatal, durant l'any 2017, s'ha reduït la xifra de vagues (5,95%), encara que han augmentat els treballadors participants (142,14%) i les hores perdudes (115,80%) respecte el 2016.

L'últim trimestre de 2017 ha estat especialment convuls a nivell de conflictivitat laboral, com a conseqüència de les diferents vagues convocades entre el mes d'octubre i novembre, si bé únicament es disposen de dades oficials fins al mes de setembre de 2017.

Davant aquests fets, Foment del Treball ha presentat una demanda jurídica per defensar els interessos empresarials per considerar que aquestes vagues tenen un caràcter polític.

Els motius pels quals Foment del Treball ha presentat la demanda són: d'una banda, perquè es vaig crear un precedent per evitar que un sindicat minoritari pugui convocar i desconvocar vagues generals per motivacions polítiques, i d'altra banda, perquè es rescabalin els danys i perjudicis causats a les empreses.

La demanda es basa en tres arguments, que són: la motivació política de les vagues convocades, els defectes formals per no haver estat notificats amb els 10 dies que estableix la llei, i la falta de legitimitat del sindicat per convocar una vaga general, atès que no té la suficient representativitat i implantació.

Resolució extrajudicial de conflictes

- Tribunal Laboral de Catalunya

En l'any 2017 s'han presentat un total de 1.029 expedients, dels quals 12 ha sigut arbitratges, 778 conciliacions i 239 mediacions. Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 6,52%.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 6,52%.

A nivell de vagues, en l'any 2017, s'han desconvocat un total de 22 vagues (4 de caràcter indefinit), amb un total de 50.855 hores desconvocades² i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 762.316,45 euros³.

En el 2016 s'han desconvocat un total de 22 vagues (4 de caràcter indefinit), amb un total de 50.855 hores desconvocades amb un valor d'hores mensual desconvocades de 762.316,45 euros.

Segons l'àmbit territorial, en l'any 2017, a Barcelona s'han presentat un total de 917 expedients, dels quals 12 han sigut arbitratges, 710 conciliacions i 195 mediacions. Girona en el present any s'han presentat un total de 39 expedients, dels quals 29 han sigut conciliacions i 10 mediacions. A Lleida, s'han presentat un total de 13 expedients, dels quals 8 han sigut conciliacions i 5 mediacions. A Tarragona en l'any 2017 s'han presentat un total de 60 expedients, dels quals 31 han sigut conciliacions i 29 mediacions.

- Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació

- a) Conciliacions individuals

11

Durant l'any 2017 s'han produït 71.612 conciliacions individuals a Catalunya, un 1,9% més respecte al 2016, que hi van haver 70.228 conciliacions individuals.

Segons la forma d'acabament, del total de 71.612 conciliacions, 28.282 han estat amb avenença, per contra, 23.689 han estat sense avenença. A més, 16.008 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 1.738 s'han considerat no presentades i 1.895 desistides i altres.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona durant el 2017 van haver-hi 58.454 conciliacions individuals, el que suposa una variació del 2,1% respecte al 2016.

A la província de Girona, van haver-hi 4.695 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una reducció del 0,7%.

A Lleida, van haver-hi 2.901 conciliacions individuals, reduint-se així el nombre de conciliacions un -2%.

Per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 4.998 conciliacions individuals, el que suposa un

² No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

³ Cost salarial per hora, per Comunitat Autònoma. INE

-8,4% menys.

Durant l'any 2017 s'han produït 71.612
conciliacions individuals a Catalunya, un
1,9% més respecte al 2016, que hi van
haver
70.228 conciliacions individuals.

b) Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, estima que durant l'any 2017, van haver-hi 102 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del **-13,6% respecte a l'any anterior** (16 conflictes menys).

Els 102 conflictes col·lectius, van afectar en total a 129 empreses i a 66.503 treballadors. Amb una variació interanual del 2,4% i del 2% respectivament.

Salari mínim interprofessional i impacte a la Negociació col·lectiva

Tot i l'acord que s'ha subscrit a nivell estatal en relació al SMI el mateix s'ha de desvincular dels possibles increments que es puguin acordar en el marc de la negociació col·lectiva. I això és així perquè la fixació del SMI és una intervenció de l'Estat en l'economia, que fixa per llei un preu al factor treball, desvinculat del preu que es fixaria en un mercat laboral lliure.

12

Als primers anys de la crisi econòmica es van establir increments dels SMI per sobre del que es pactava en **negociació col·lectiva. Ara bé, a partir de l'any 2010 i fins el 2016, la tendència ha sigut a la inversa, i això s'ha mantingut fins a l'any 2017, on després de 6 anys, l'increment del SMI ha superat amb escreix el pactat en els Convenis Col·lectius.**

En l'àmbit empresarial i laboral el SMI no és un referent, malgrat que s'ha de reconèixer que si es registressin increments accentuats del SMI podria arribar a afectar a la Negociació Col·lectiva generant una negativa espiral inflacionista a les taules salarials dels convenis col·lectius.

El SMI afecta a 136.241 treballadors, és a dir, només al 0,98% dels cotitzants a la Seguretat Social.

De l'anàlisi dels Convenis Col·lectius sectorials d'aplicació a Catalunya podem observar que un 28,16% dels Convenis estableixen un salari mínim igual o inferior al SMI, en gran part es refereixen a personal en formació o aprenents de primer any. D'aquests convenis, només el 8,62% remetent directament al SMI vigent per establir el salari mínim.

Un 28,16% dels Convenis estableixen un salari mínim igual o inferior al SMI.

L'increment progressiu del SMI pactat entre els agents socials i el Govern, fixa pel 2020 un SMI de 850€/mes. Doncs bé, amb dades del 2017, el 50% dels Convenis Col·lectius estarien per sota dels 850€ de salari mínim en els nivells inferiors i haurien d'incrementar els salaris de mitjana un 17,12% fins al 2020.

El 50% dels Convenis Col·lectius estan actualment per sota dels 850€ de salari mínim i haurien d'incrementar els salaris de mitjana un 17,12% fins al 2020.

Dels convenis que tenen un salari mínim del SMI o inferior el 48% són provincials, el 33% autonòmics i el 19% d'àmbit estatal.

Un increment salarial desvinculat d'un augment de la productivitat té un impacte en el nivell de preus i comporta una disminució de la productivitat, pèrdua de competitivitat i augment de l'atur.

Des de Foment, considerem necessari establir criteris o directrius en política salarial vinculats amb factors relacionats amb la productivitat o la situació de l'empresa i desvinculats de la indexació a l'IPC o determinats increments del SMI que puguin servir de marc general per a la posterior aplicació en els convenis Col·lectius de sector o empresa.

2. DADES ESTADÍSTIQUES DEL MERCAT DE TREBALL I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA:

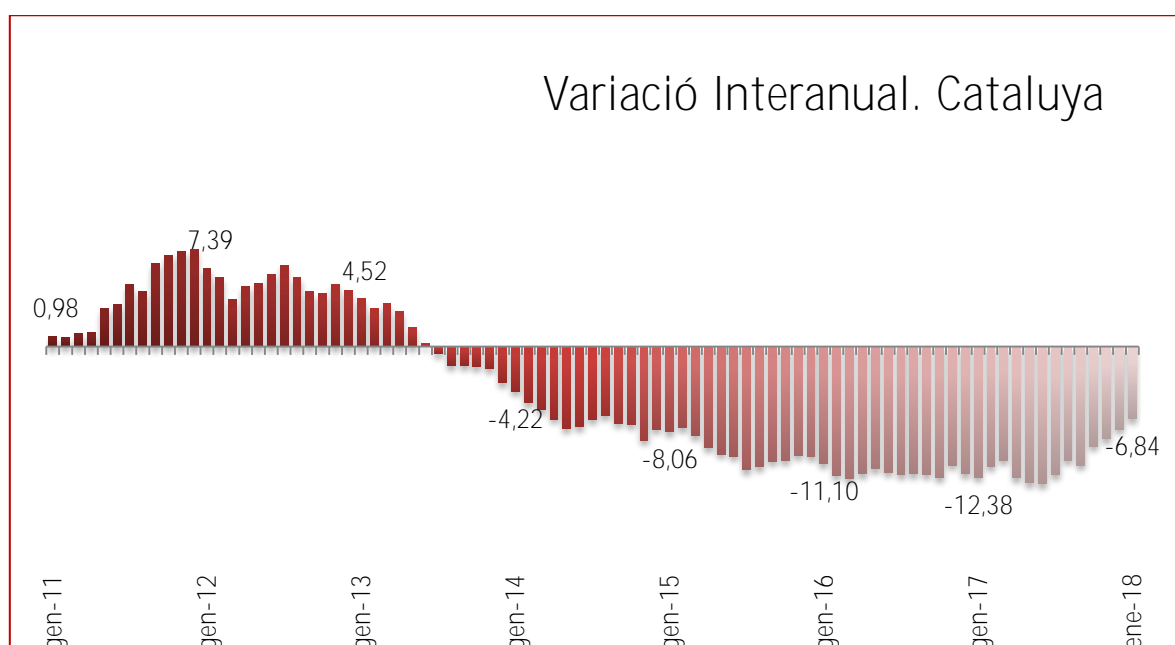
2.1. OCUPACIÓ

2.1.1. Atur registrat

- Dades del mes de gener 2018

El nombre d'aturats a Catalunya va augmentar en el mes de gener de 2018 en 4.848 persones (1,16%) respecte el mes anterior. En termes interanuals, l'atur registrat es va reduir en 31.057 persones (-6,84%).

La xifra d'atur registrat se situa a Catalunya en 422.866 persones desocupades.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

A nivell estatal, l'atur registrat ha augmentat en 63.747 persones en relació al mes anterior (1,87%). La xifra d'atur a nivell estatal se situa en el mes de gener de 2018 en 3.476.528 persones (-7,54% en termes anuals). Les dades donades a conèixer pel Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, mostren com des del mes d'octubre de 2013 en termes interanuals l'atur ha descendit. En l'últim any l'atur registrat a Espanya ha baixat en 283.703 persones, i es manté en el seu nivell més baix dels últims 8 anys.

Per sectors econòmics, l'atur registrat ha disminuït en termes interanuals un -5,21% en l'agricultura, un -12,69% en la indústria, un -14,61% en la construcció i un -5,35% en els serveis.

Per províncies, en el mes de gener l'atur ha augmentat a la província de Barcelona (2.999 persones i 0,99%), a Girona (237 aturats més, 0,57%), a Lleida (391 aturats més, 1,78%) i a Tarragona (1.221

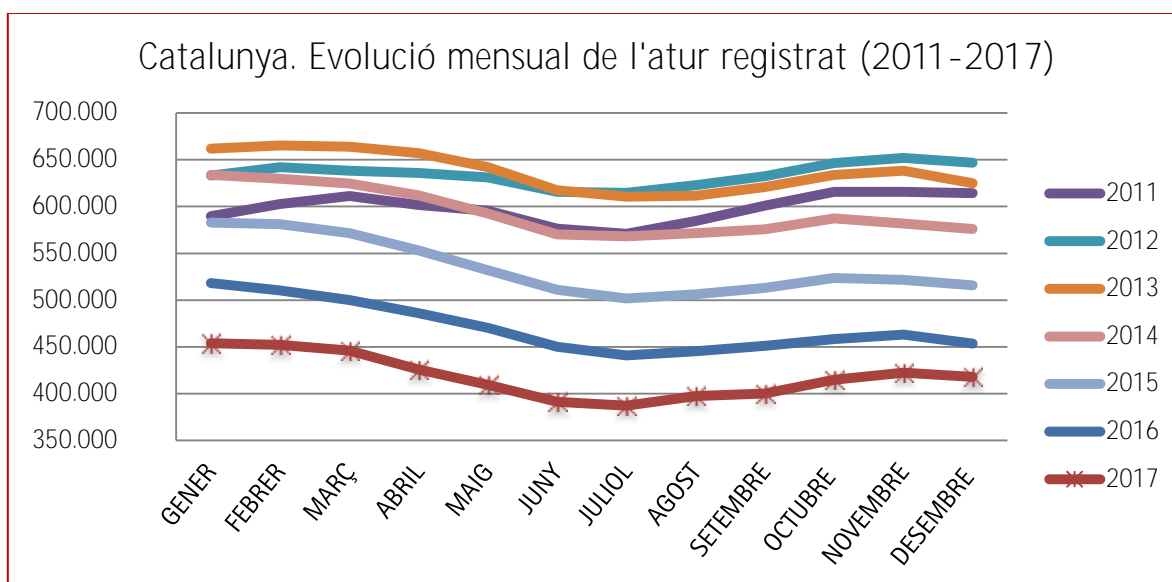
aturats més, 2,36%) respecte el mes anterior.

L'atur en termes interanuals s'ha reduït un -7,48% a Barcelona, un -5,71% a Girona, un -5,20% a Lleida i un -4,64% a Tarragona.

- Dades de l'any 2017

El 2017 s'ha tancat amb 418.018 persones aturades a Catalunya, gràcies al descens acumulat de 35.627 persones respecte el mes de desembre de 2016 (-7,85%). Per cinquè any consecutiu el balanç és positiu pel que fa a la reducció interanual de l'atur, si bé, s'ha moderat la intensitat de la davallada.

En el conjunt d'Espanya la reducció ha estat de 290.193 persones aturades (-7,84%).

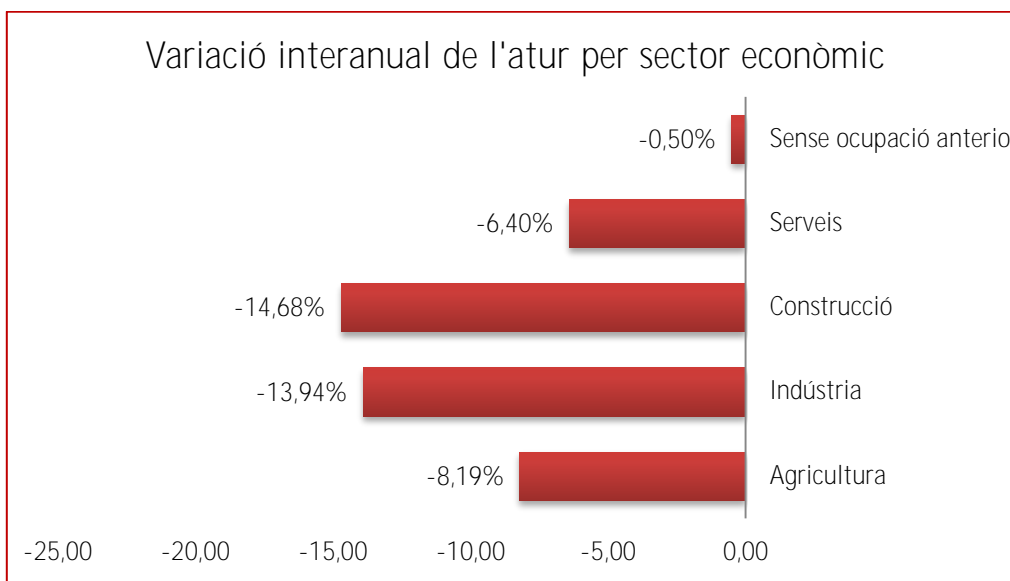

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Tornant a l'anàlisi de la situació a Catalunya, i segons el sexe, en termes interanuals, la disminució és superior en els homes amb 22.399 aturats menys (-10,78%), situant-se la xifra d'atur masculí a desembre de 2017 en 185.296 aturats, que en les dones (-5,38%) i la xifra d'atur femení s'ha situat en 232.722 dones.

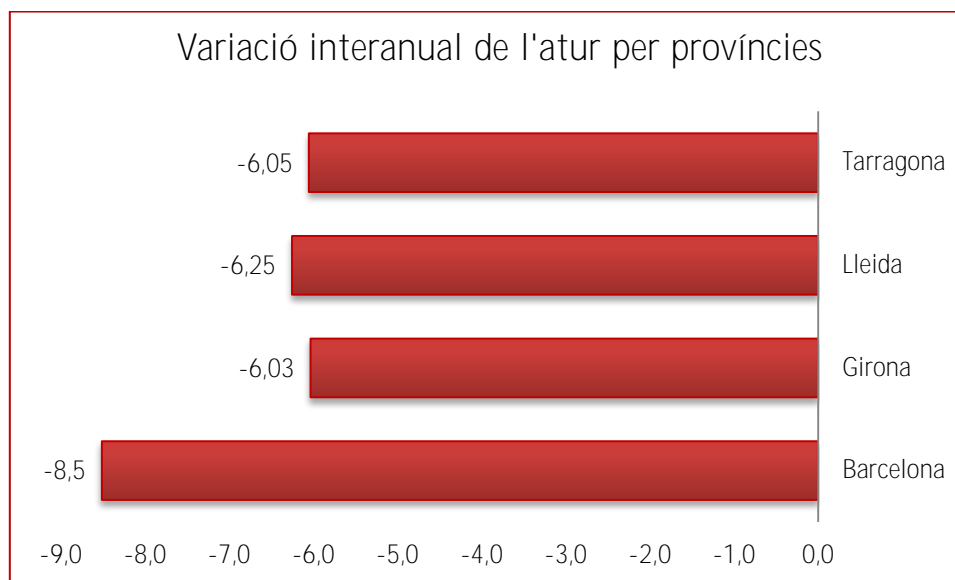
Per edats, en termes interanuals, l'atur s'ha reduït un 2,43% en els menors de 25 anys (667 aturats menys) i un -8,20% en els majors de 25 anys (34.960 aturats menys).

En relació amb els sectors, s'ha reduït l'atur en tots els sectors econòmics, amb més intensitat en la construcció (-14,68%), la indústria (-13,94%) i l'agricultura (-8,19%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Segons l'àmbit territorial, durant el 2017 l'atur s'ha reduït a les quatre províncies catalanes; a Barcelona, l'atur s'ha reduït un -8,51%. A Girona, l'atur en termes interanuals s'ha reduït en un -6,03%. A la província de Lleida, la variació respecte a l'any anterior és de -6,25%. Per últim, a Tarragona, la disminució de l'atur produïda respecte a l'any anterior és del -6,05%.

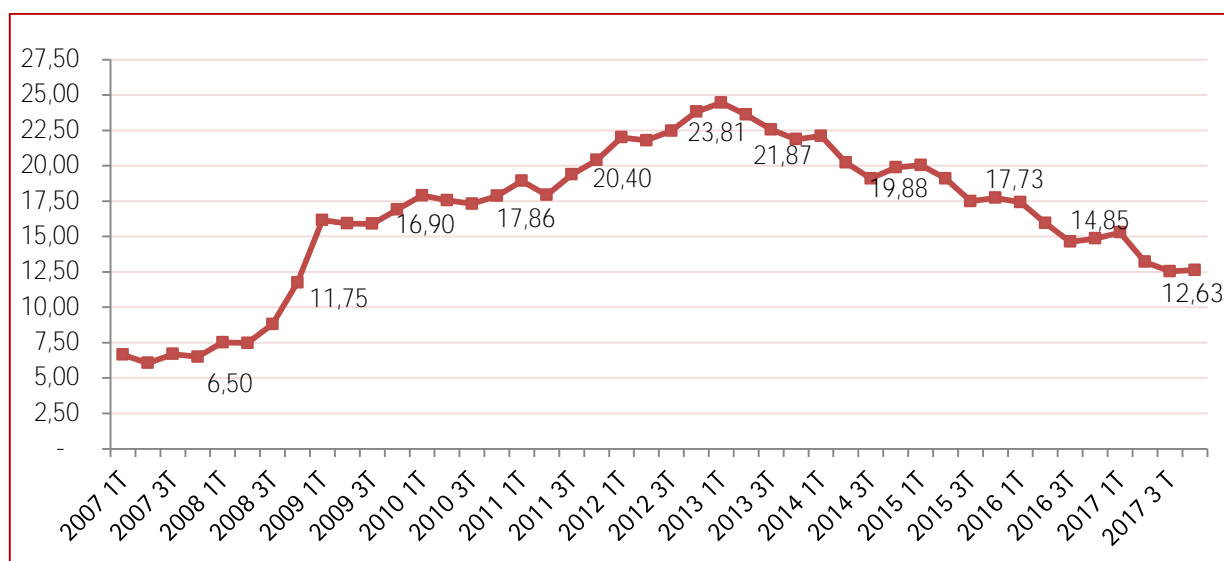
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

2.1.2. Enquesta de Població Activa.

L'Enquesta de Població Activa del 4rt Trimestre de 2017 va situar la taxa d'atur a Catalunya en un 12,63% (0,1 punts més), situant-se el nombre total d'aturats en 479.200 persones. Les dades exposades per l'INE, suposen un increment del nombre d'aturats en 3.600 persones respecte del trimestre anterior (un 0,8%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2016, hi ha hagut un descens de 79.200 aturats (-14,2%). Així mateix, el nombre d'ocupats ha disminuït en 400 persones (0,0%) respecte al trimestre anterior i augmenta en 113.600 persones respecte a l'any anterior (3,5%).

Evolució taxa d'atur 2007-2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

El quart trimestre de 2017 la població activa a Catalunya s'estima en 3.795.400 persones, de les quals 3.316.200 es troben ocupades i 479.200, aturades. La població inactiva es xifra en 2.353.700.

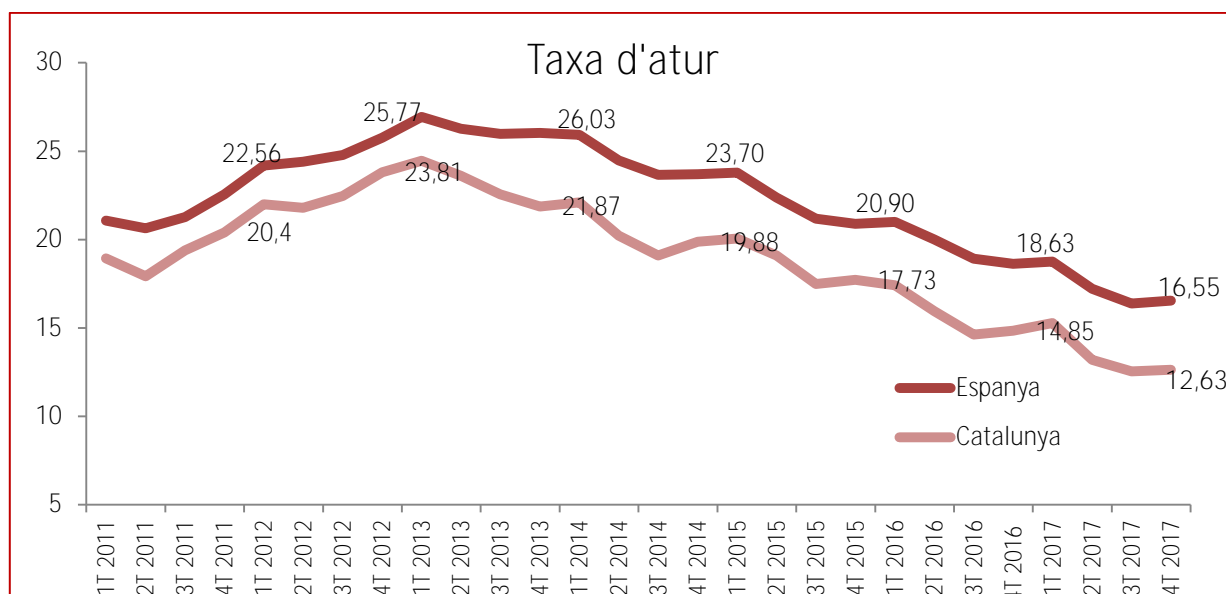
La taxa d'ocupació de 16 a 64 anys a Catalunya s'ha situat en el 68,6%, 0,2 punts menys que al trimestre anterior, però 1,8 punts més per sobre del tancament de 2016.

A Espanya, el nombre d'aturats se situa en 3.766.700 persones augmentant un 0,94% i situant-se la taxa d'atur en un 16,5% en aquest trimestre. Per altra banda, el nombre d'ocupats disminueix en 50.900 persones aquest trimestre respecte al trimestre anterior (-0,27%) i se situa en 18.998.400 persones. En termes interanual l'ocupació ha augmentat en 490.300 persones en l'últim any (2,65%)

A nivell estatal, les dades exposades per l'Enquesta de Població Activa, suposen un increment del nombre d'aturats de 34.900 persones respecte del trimestre anterior (un 0,94%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2016, ha disminuït en 471.100 persones (-11,12% de variació interanual).

L'evolució ha estat molt similar, tant en els períodes d'increment de la desocupació com en els de disminució del mateix, si bé, la taxa de desocupació a Catalunya es mostra sempre per sota que la del

conjunt d'Espanya, com es visualitza en el següent gràfic:

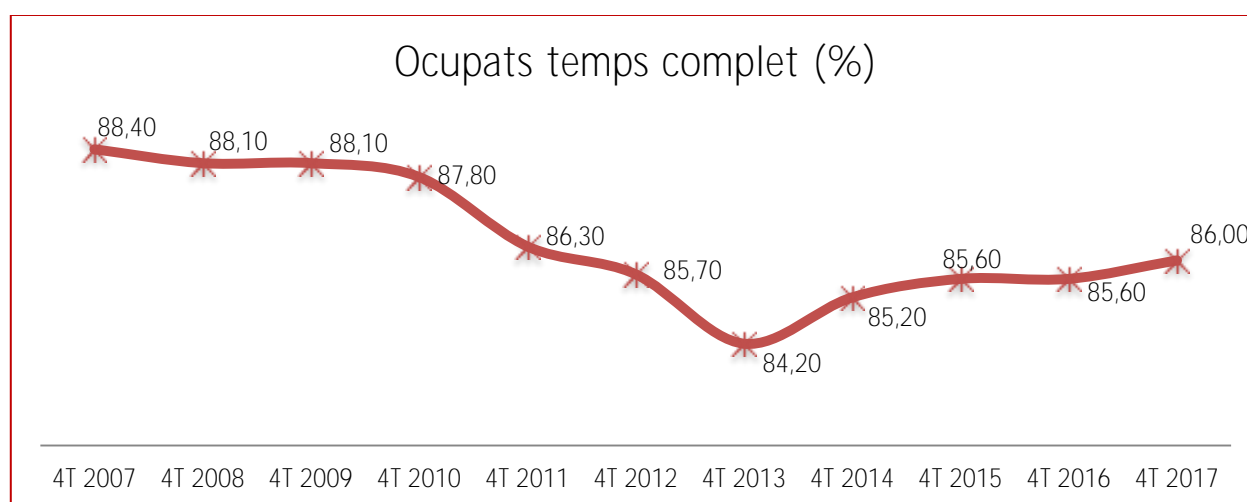

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per sexe, la reducció de l'atur interanual ha beneficiat de manera similar a homes (38.400 menys: -14%) i dones (40.700 menys: -14,4%). Situant-se la taxa d'atur masculí en el 11,9 i en el 13,5% la taxa d'atur de dones. Pel que fa a l'ocupació, ha incrementat un 3,4% en els homes i un 3,8% en les dones respecte el quart trimestre de 2016.

18

Quant a la jornada, en termes interanuals, els ocupats a temps complet han crescut de manera significativa (+4%; 110.300 més), mentre que els ocupats a temps parcial s'han incrementat lleument (0,7%; 3.300 més). Pel que fa al tipus de contracte, els assalariats amb contracte indefinit s'incrementen amb més força que els que tenen contracte temporal (4,4% i 2,9%, respectivament).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Sectorialment, l'ocupació creix en la indústria (4,3%) respecte el trimestre anterior, en canvi l'ocupació cau en serveis (-0,9%), agricultura (-2,0%) i construcció (-1,8%). En termes interanuals l'ocupació ha crescut en tots els sectors, tal com es pot observar al següent quadre:

OCUPATS

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	53.800	-1.100	-2,0	500	0,9
Indústria	622.900	25.600	4,3	41.700	7,2
Construcció	211.800	-3.800	-1,8	26.400	14,2
Serveis	2.427.700	-21.100	-0,9	45.100	1,9
TOTAL	3.316.200	-400	0,0	113.600	3,5

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

ATURATS

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	5.300	100	-32,9	-200	-3,6
Indústria	25.300	800	-1,1	-9.300	-26,9
Construcció	20.200	700	14,1	1.600	8,6
Serveis	154.300	8.200	9,3	7.900	5,4
No classificables ⁴	209.700	-8.400	0,5	-85.600	-29,0
Cerquen la 1 ^a feina	64.400	2.200	-10,9	6.300	10,8
TOTAL	479.200	3.600	1,1	-79.200	-14,2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

⁴ Persones desocupades que fa més d'un any que han deixat la darrera ocupació.

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona, els resultats de l'EPA del 4rt trimestre de l'any 2017, situa la població activa en 2.813.400 persones, de les quals 341.200 persones es troben a l'atur (-71.400 que l'any anterior) i 2.472.200 persones estan ocupades (83.900 més que l'any anterior).

La taxa d'atur de Barcelona se situa en el 12,13% al quart trimestre de l'any (2,6 punts menys que l'any anterior).

A la província de Girona, la població activa total se situa en les 378.500 persones, de les quals 327.000 estan ocupades (10.800 més que l'any anterior) i 51.500 es troben a l'atur (6.600 menys que l'any anterior).

La taxa d'atur de Girona se situa en el 13,61% (1,9 punts menys que l'any anterior).

Per altra banda, a Lleida, hi ha 24.200 aturats (2.100 més respecte l'any anterior) i 188.100 ocupats (1.700 més que l'any anterior), el que situa a la població activa total en 212.300 persones.

La taxa d'atur de Lleida és de l'11,40% en el quart trimestre de l'any (0,8 punts més que fa un any).

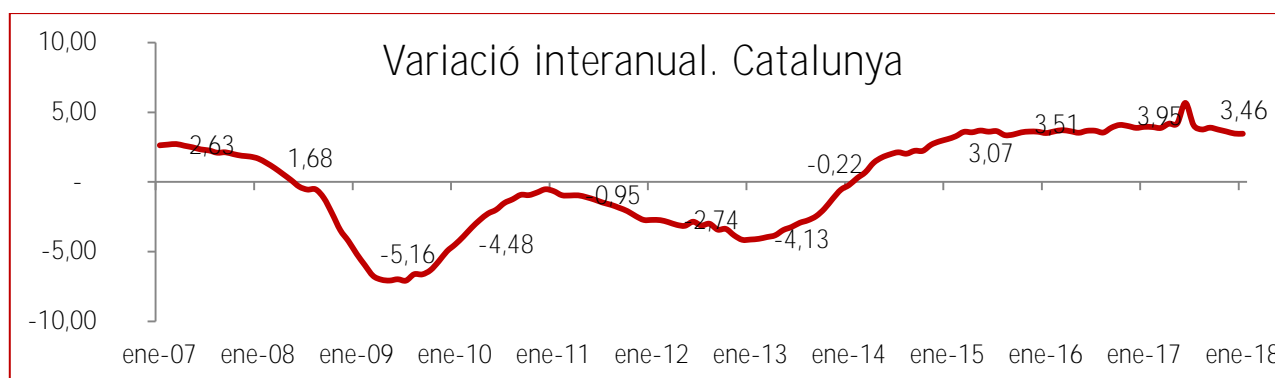
Per últim, a Tarragona, hi ha un total de 62.300 aturats (-3.400 respecte el 4T de 2016), la població ocupada se situa en les 328.900 persones (17.200 més respecte l'any anterior), i per tant, en total la població activa és de 391.200 persones (13.800 més respecte l'any anterior).

La taxa d'atur a Tarragona se situa en el 15,93% (3,4 punts menys que l'any anterior).

2.1.3 Afiliació.

- Dades del mes de gener 2018

A Catalunya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de gener de 2018 en 3.267.647 ocupats, el que suposa 32.538 ocupats menys respecte el mes de desembre de 2017 (-0,99%), i 109.277 ocupats més respecte al mateix mes de l'any anterior (3,46%).

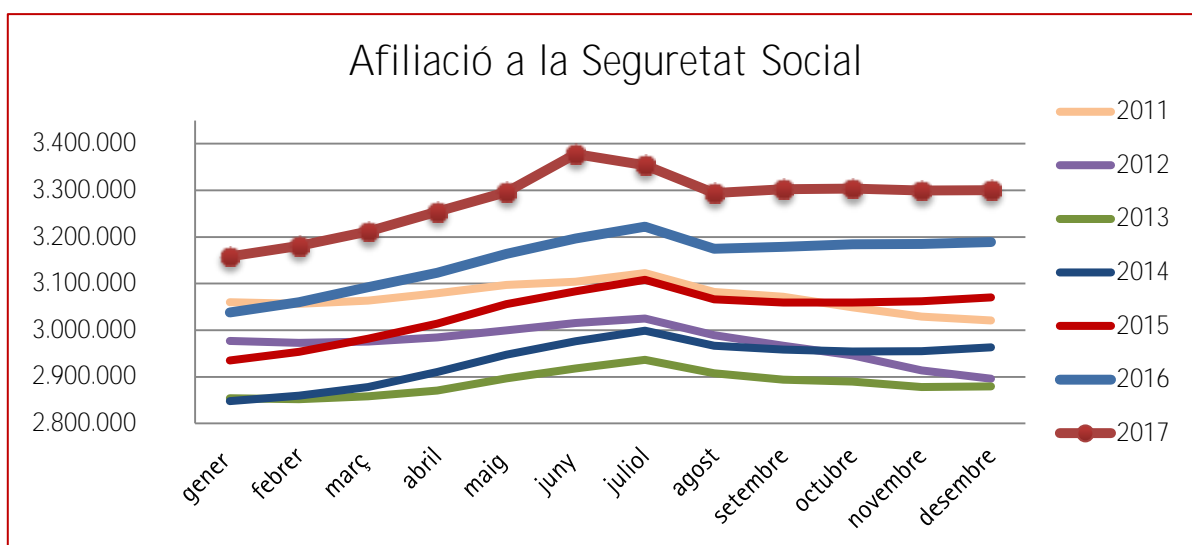

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

A nivell estatal, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de gener en 18.282.031 ocupats, la qual cosa suposa un descens de 178.170 persones afiliades respecte al mes anterior (-0,97%), i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 607.856 afiliats (3,44%), la millor taxa registrada des de 2007.

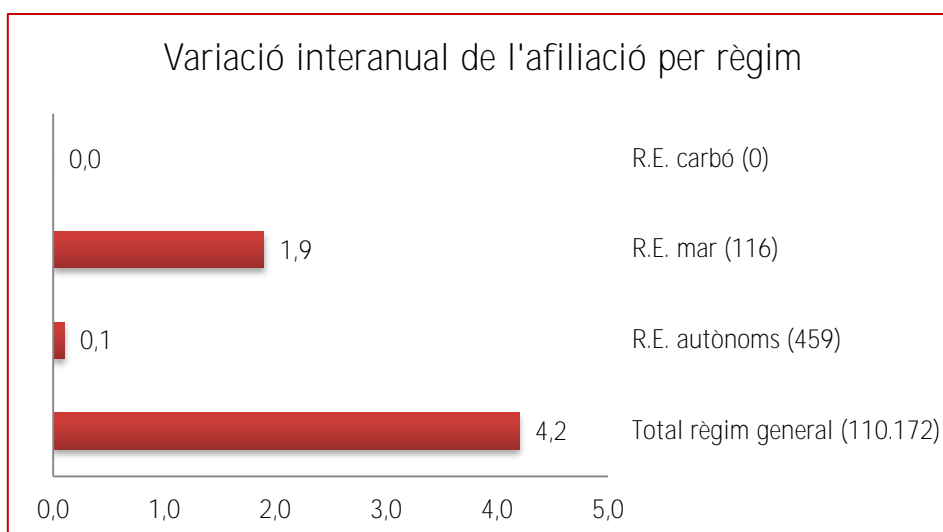
- **Dades de l'any 2017**

A Catalunya l'any 2017 s'ha tancat amb 3.300.184 afiliacions a la Seguretat Social que han registrat un increment intens del 3,5% (110.747 afiliacions més), sent el millor tancament d'any des de 2007. Al conjunt d'Espanya l'augment ha estat del 3,4% (611.146 més).

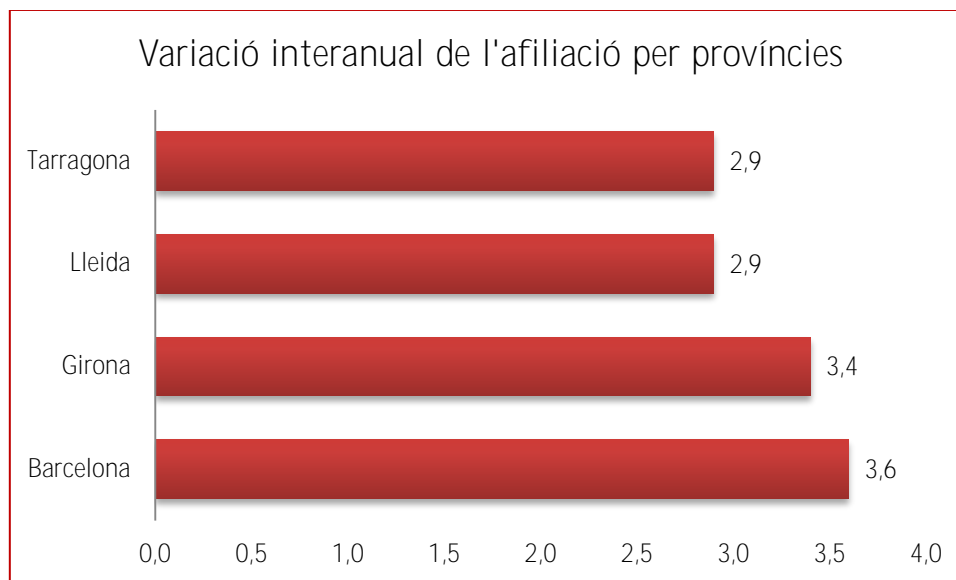
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Interanualment, l'afiliació s'ha incrementat en tots els règims, sobretot en el règim general (+4,2%; 110.172 afiliacions més).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Per territoris, ressalta l'augment de l'afiliació a Barcelona (+3,6%) i Girona (+3,4%), seguides de Tarragona i Lleida (ambdues +2,9%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.2. CONTRACTACIÓ

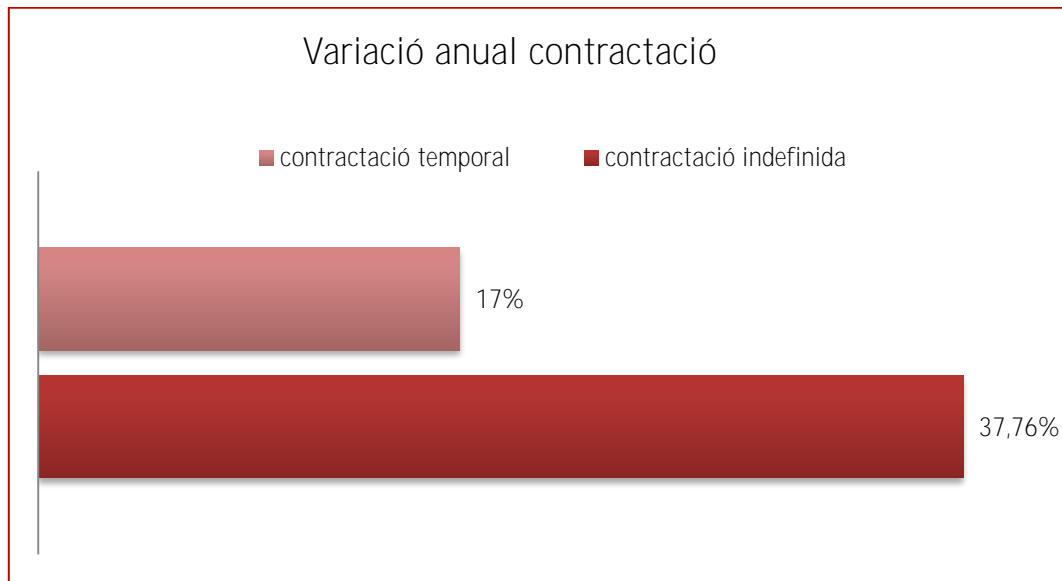
22

- Dades del mes de gener 2018

Respecte al nombre de contractes registrats durant el mes de gener a Catalunya, el nombre de contractes se situa en 262.626 contractes, dels quals 13,80% (36.231 contractes) ho han estat de caràcter indefinit, i la resta (86,20%, és a dir, 226.395 contractes) han estat temporals.

El nombre de contractes registrats a Catalunya ha augmentat en un 19,67% respecte al mes anterior (43.168 contractes més) i un 15,90% respecte al mes de gener de 2017 (36.036 contractes més).

A Catalunya, la contractació indefinida creix un 37,76% respecte el mes de desembre de 2017 i un 12,44% respecte el mes de gener de 2017. Per la seva banda, la contractació temporal augmenta un 17,21% respecte el mes de desembre i un 16,48% respecte l'any anterior.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

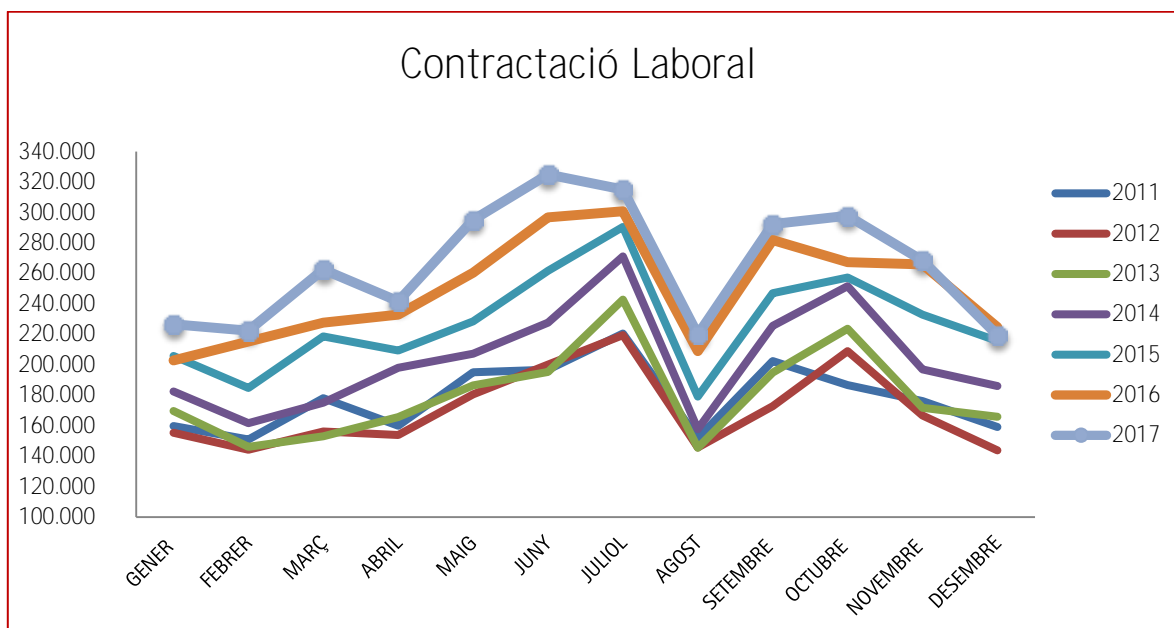
En el conjunt de l'Estat, s'han signat 1.749.911 contractes durant el mes de gener, el que suposa un augment del 5,93% respecte el mes anterior (97.895 contractes més). Del total de contractes signats el 9,88% han estat de caràcter indefinit (172.953) incrementant-se un 31,96% respecte el mes anterior. El 90, stant 12% re han estat temporals (1.576.958) augmentant un 3,68% respecte el mes anterior.

D'altra banda, a nivell estatal, la contractació ha augmentat un 7,12% en termes interanuals (116.319 contractes més), sent més significatiu el increment de la contractació indefinida (15,18%) que la temporal (6,30%).

23

- Dades de l'any 2017

A Catalunya, en balanç anual s'han formalitzat un total de 3.187.159 contractes de treball, 411.539 indefinits (9,44%) i 2.775.620 temporals (6,32%). En comparació amb l'any anterior, el total de la contractació ha augmentat un 6,72% (200.601 contractes més), destacant l'increment més intens en el cas de la contractació indefinida.

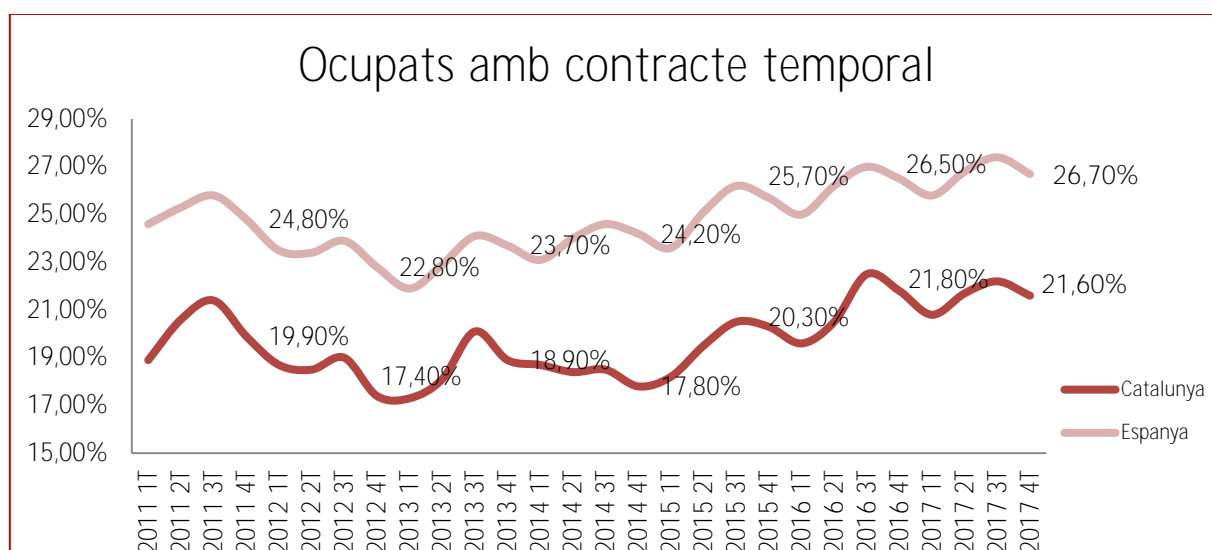

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

En el conjunt de l'Estat, s'han formalitzat 21.501.303 contractes en aquest període acumulat, xifra que suposa un increment interanual del 7,6% (1.522.349 contractes més). Els contractes indefinits han crescut un 7,3% i els temporals, un 8,4%.

Per altra banda, si analitzem les dades de l'EPA, del total d'ocupats a Catalunya el 78,4% d'ocupats té contracte de durada indefinida i el 21,6% de caràcter temporal. A Espanya, la taxa de temporalitat és superior amb el 26,7%.

Entre el període 2007-2017 la taxa de temporalitat ha passat del 23,50% al 21,6% a Catalunya i al conjunt d'Espanya se situava en el 31,80% en el primer trimestre de 2007 i en aquest trimestre s'ha situat en el 26,7%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per modalitats contractuals, durant el 2017 sobretot han augmentat en termes relatius, els contractes temporals d'inserció (145 contractes més i 33,56%), els temporals de persones amb discapacitat (400 més i 9,68%) i els eventuals per circumstàncies de producció (100.138 més i 8,16%).

En la contractació indefinida ressaltava l'augment dels contractes de foment de la contractació indefinida (38,08%; 2.764 més) i els convertits en indefinits (12,29%) amb un total de 132.265 contractes convertits al 2017.

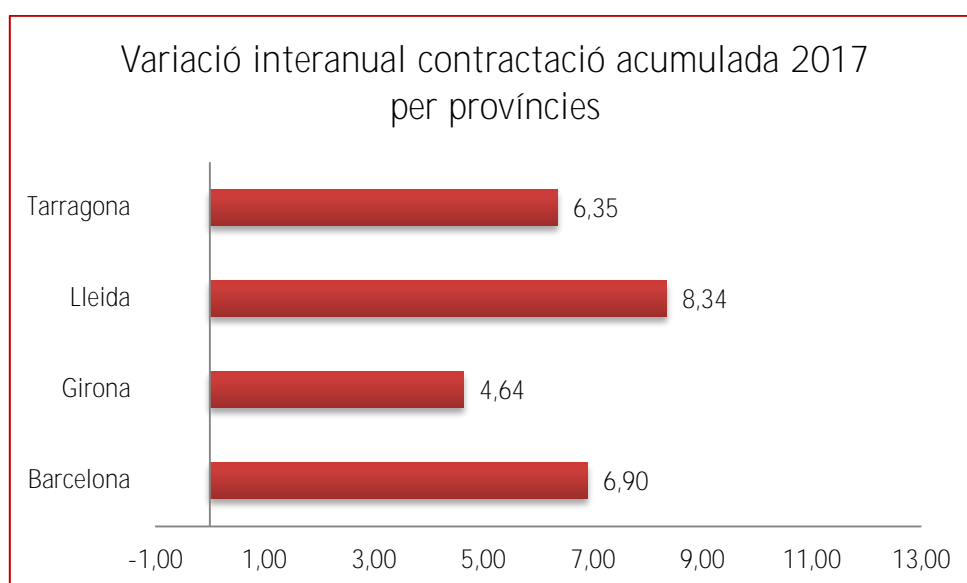
Per sexe, la xifra total de contractes formalitzats en el 2017 ha estat d'1.683.033 entre els homes (el 52,8% del total) i d'1.504.126 entre les dones (el 47,2%). La contractació masculina ha crescut més intensament que la femenina: 7,4% (115.952 més) i 6% (84.649 més), respectivament.

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona durant l'any 2017 s'han signat un total de 2.389.366 contractes, el que suposa un increment del 6,90% respecte l'any anterior. La contractació indefinida augmenta un 9,14% i la temporal un 6,55%.

A la província de Girona, s'han formalitzat 287.727 contractes durant el 2017, amb un increment anual del 4,64%. Els contractes indefinits augmenten un 10,79% i els temporals un 3,71% respecte l'any anterior.

A Lleida, durant l'any 2017, s'han formalitzat 186.682 contractes en total, per tant, la contractació laboral s'ha incrementat un 8,34% respecte el 2016 (14.363 contractes més). La contractació indefinida ha augmentat un 11,21% i la temporal un 8,04%.

Per últim, a la província de Tarragona, s'han signat 323.384 contractes, el que suposa un increment anual del 6,35%. Els contractes indefinits han crescut un 9,88% i els temporals un 5,99%.

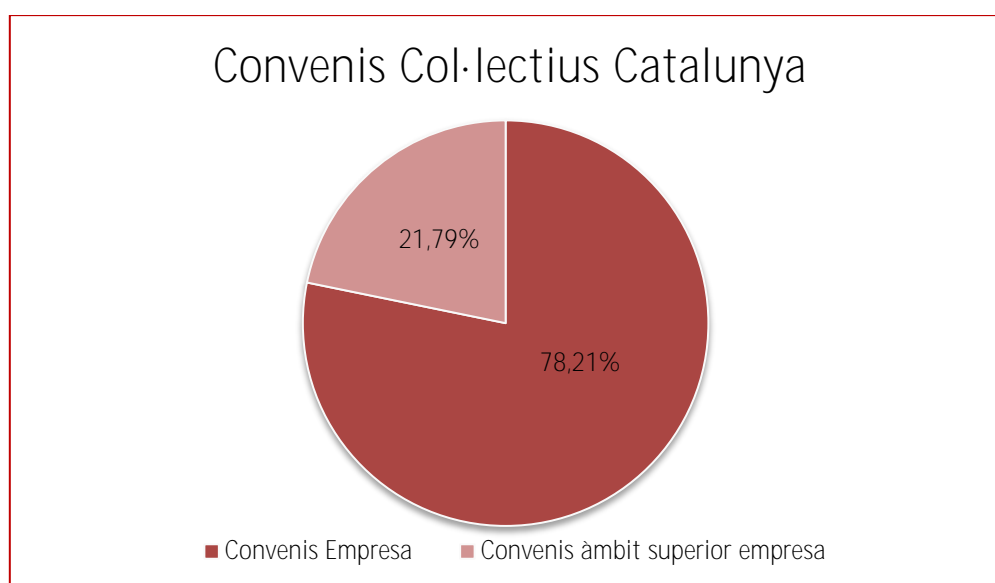
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.3. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

2.3.1. Convenis Col·lectius

A 31 de desembre de 2017 a Catalunya s'han registrat un total de 358 Convenis, afectant a 753.525 treballadors i 135.441 empreses.

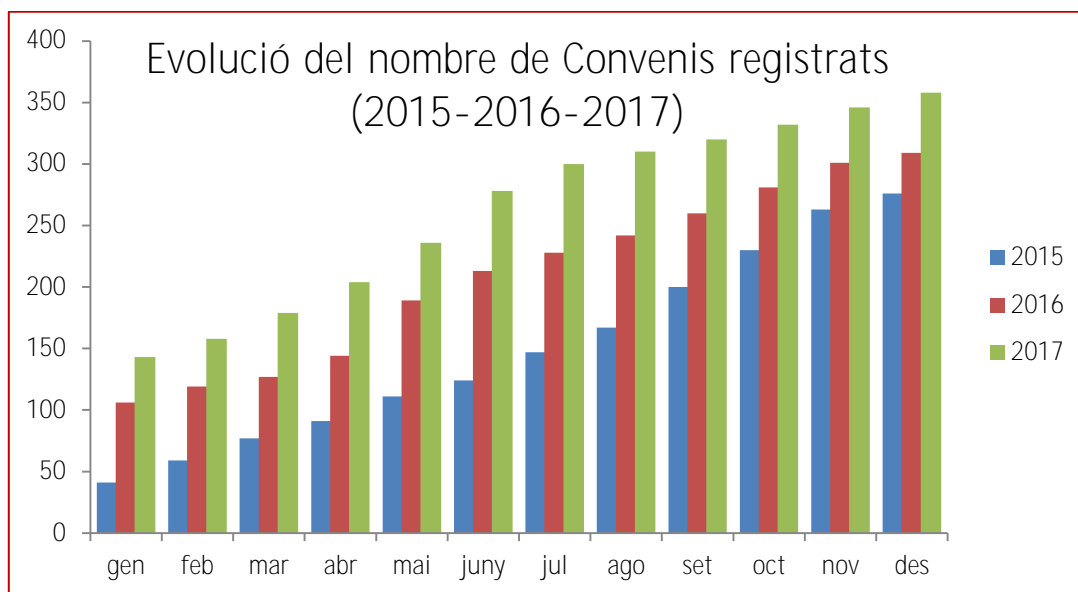
D'aquests 358 Convenis, 280 són Convenis d'empresa (78,21%) i afecten a 58.397 treballadors, i 78 són Convenis d'àmbit superior a l'empresa (21,79%), afectant a 695.128 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

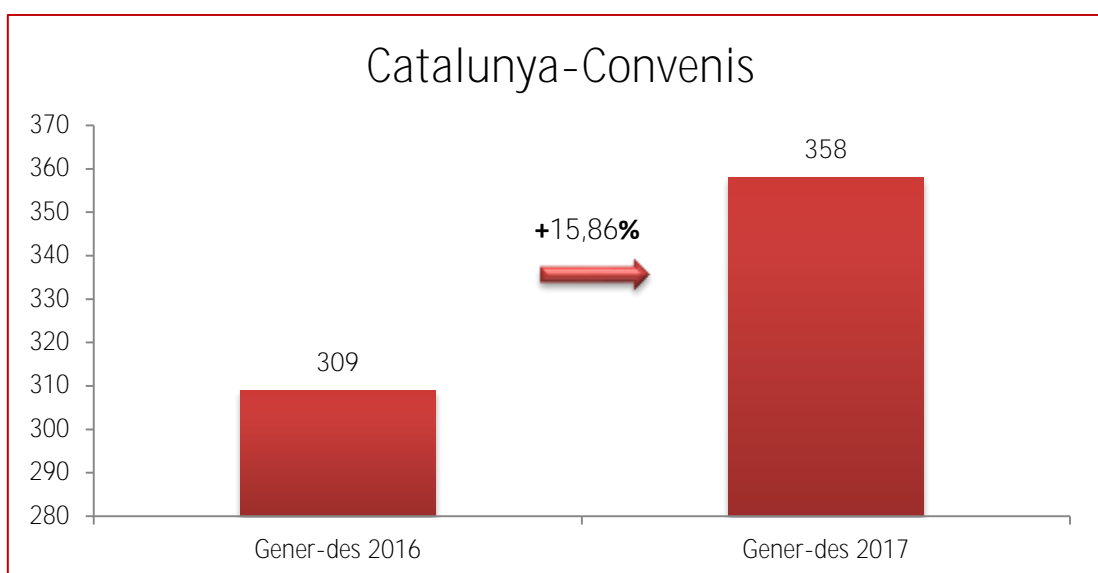
La mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 1,42%, sent del 0,91% en els Convenis d'empresa i el 1,46% en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

En relació a la jornada anual mitjana pactada ha sigut de 1.730,36 hores, sent en els Convenis d'empresa de 1.723,26 hores i de 1.730,96 hores en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

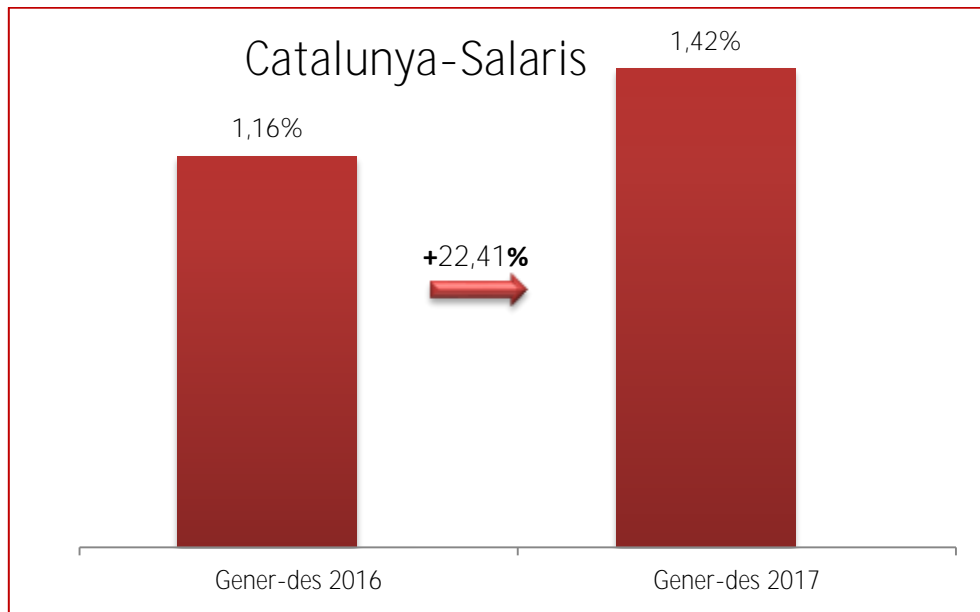

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Interanualment, si comparem els Convenis registrats fins al desembre de 2016 amb el 2017, observem que fins al mes de desembre de 2017 s'han registrat 49 Convenis més (15,86%), s'han pactat 0,26 punts més a nivell salarial (hem passat del 1,16% pactat en 2016 al 1,42% pactat en 2017, que suposa una variació d'un 22,41%), i en relació a la jornada aquesta ha disminuït en un 2,20%, situant-se en 1.730,36 a l'any de mitjana.

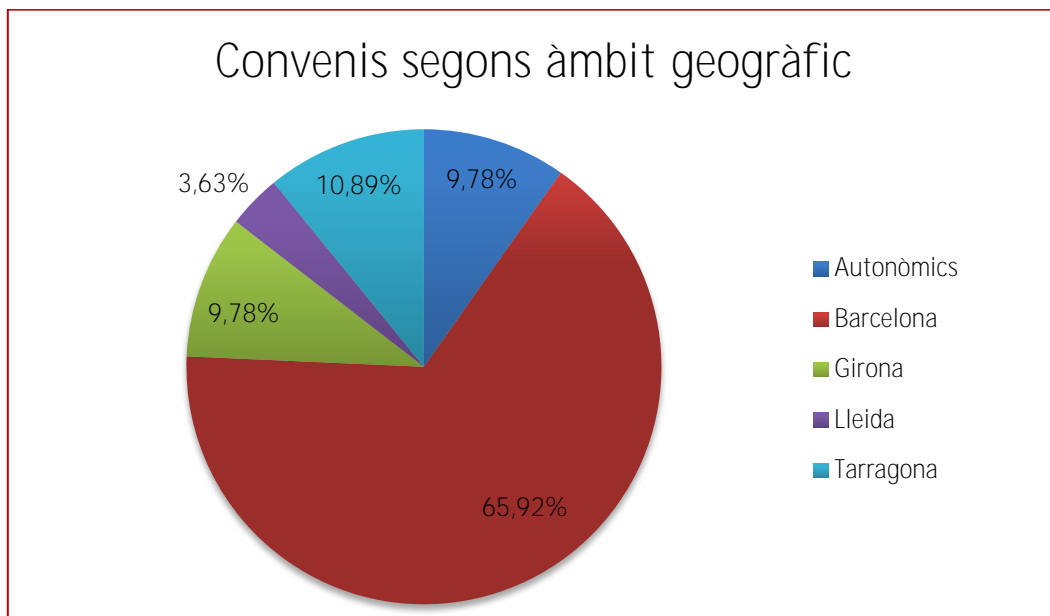

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Dels 358 Convenis registrats, 35 són autonòmics (82.201 empreses afectades i 344.834 treballadors), 236 són de la província de Barcelona (33.191 empreses i 286.112 treballadors), 35 de la província de Girona (11.617 empreses i 62.522 treballadors), 13 de Lleida (1.943 empreses i 13.653 treballadors) i 39 de la província de Tarragona (6.489 empreses i 46.404 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	35	82.201	344.834	1,35	1.692,80
Barcelona	236	33.191	286.112	1,41	1.762,20
Girona	35	11.617	62.522	1,67	1.752,40
Lleida	13	1.943	13.653	1,90	1.783,81
Tarragona	39	6.489	46.404	1,53	1.767,81
TOTAL CATALUNYA	358	135.441	753.525	1,42	1.730,36

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

CONVENIS D'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	7	11.736	0,88	1.658,72
Barcelona	208	37.346	0,95	1.739,60
Girona	28	2.078	0,73	1.711,84
Lleida	9	424	0,98	1.708,74
Tarragona	28	6.813	0,79	1.749,23
TOTAL CATALUNYA	280	58.397	0,91	1.723,26

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

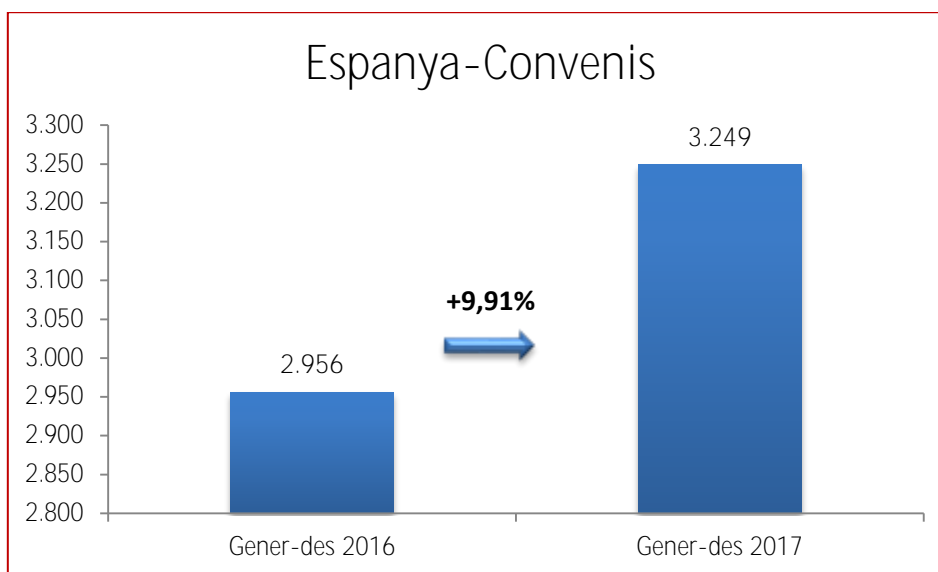
CONVENIS D'ÀMBIT SUPERIOR A L'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	28	333.098	1,36	1.694,00
Barcelona	28	248.766	1,48	1.765,60
Girona	7	60.444	1,70	1.753,79
Lleida	4	13.229	1,93	1.786,21
Tarragona	11	39.591	1,65	1.771,01
TOTAL CATALUNYA	78	695.128	1,46	1.730,96

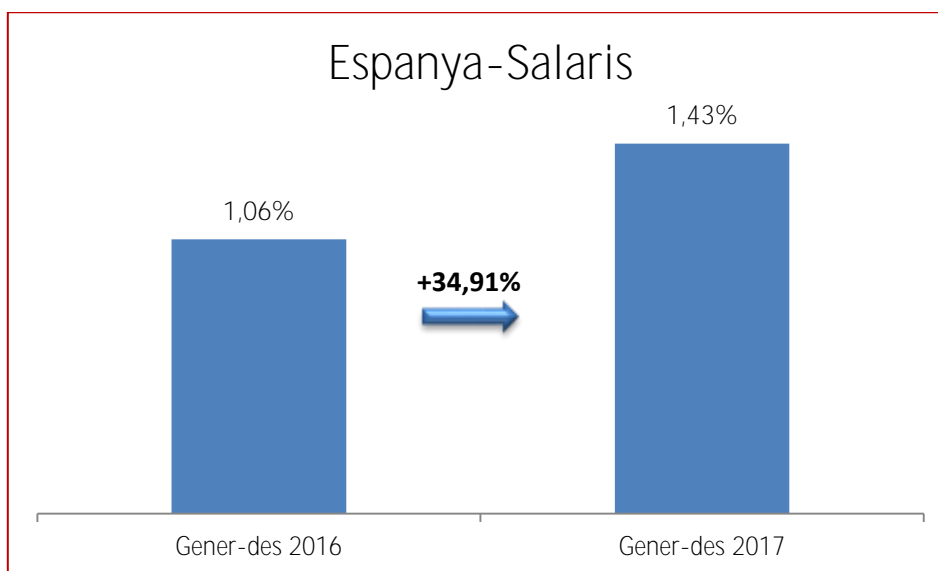
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

A nivell estatal, fins a 31 de desembre de 2017 s'han registrat un total de 3.249 Convenis, afectant a 7.069.391 treballadors i 941.208 empreses.

Si fem la comparació, a nivell interanual, observem que fins al mes de desembre de 2017 s'han registrat a nivell estatal 293 Convenis més (9,91%), s'ha pactat 0,37 punts més a nivell salarial (hem passat del 1,06% pactat en 2016 al 1,43% pactat en 2017, que suposa una variació d'un 34,91%), i en relació a la jornada aquesta ha disminuït en un 1,13%, situant-se en 1.738,42 a l'any de mitjana.

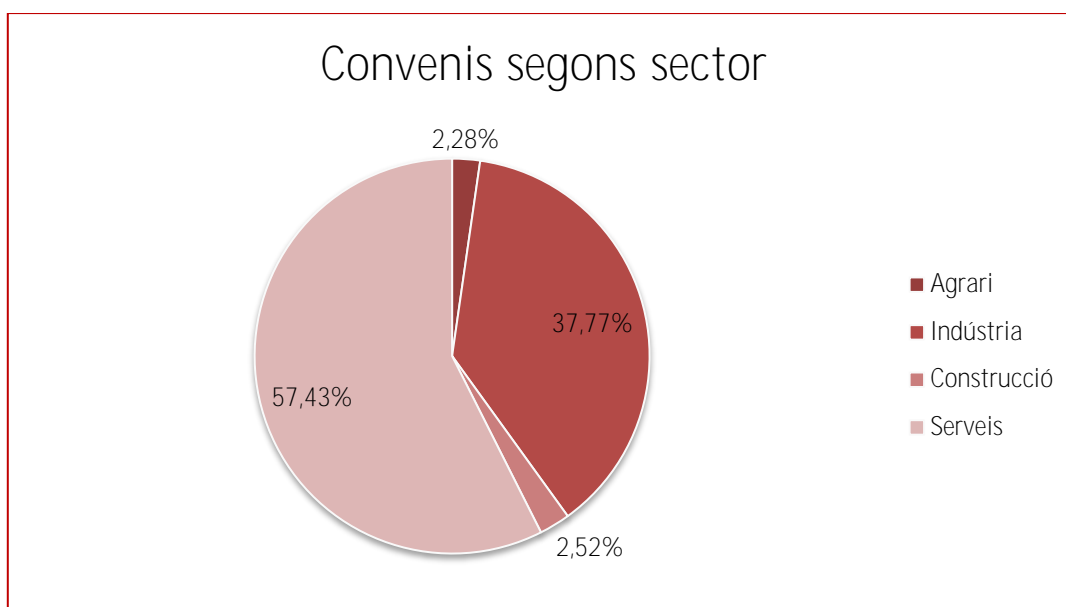

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Per **sector d'activitat** a nivell estatal⁵, del total de Convenis registrats, 74 corresponen al sector agrari (afectant a 60.801 empreses i 435.689 treballadors), 1.227 del sector de la indústria (afectant a 141.327 empreses i 1.906.344 treballadors), 82 de l'àmbit de la construcció (amb 35.984 empreses i 276.948 treballadors) i 1866 convenis del sector serveis (afectant a 703.096 empreses i 4.450.410 treballadors).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Sectorial	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)
Agrari	74	60.801	435.689	1,02
Indústria	1.227	141.327	1.906.344	1,49
Construcció	82	35.984	276.948	1,98
Serveis	1.866	703.096	4.450.410	1,41
TOTAL ESPANYA	3.249	941.208	7.069.391	1,43

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

⁵ A nivell autonòmic no es disposen d'aquestes dades.

2.3.2 Inaplicacions de Convenis Col·lectius⁶

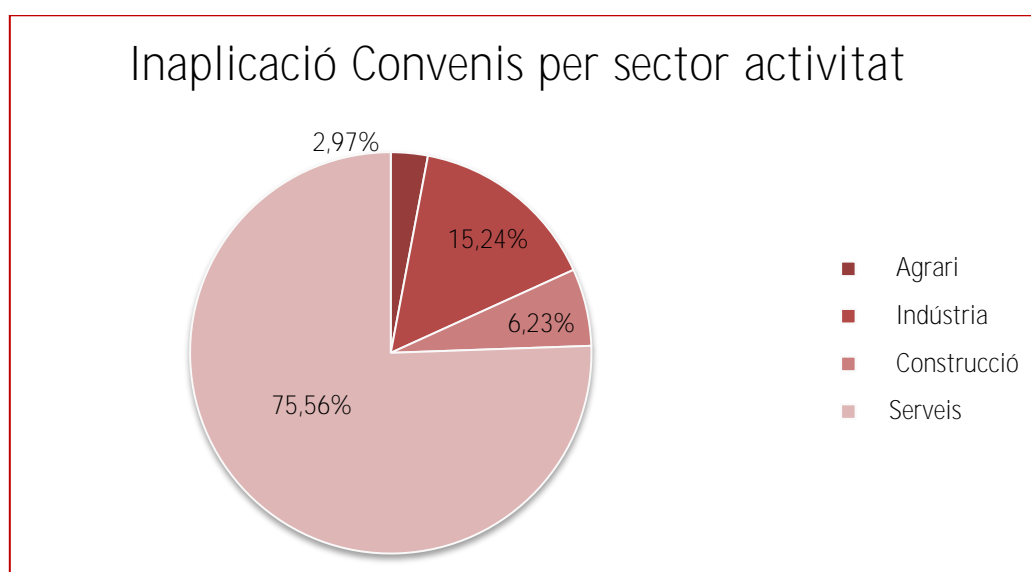
De gener a desembre de 2017 s'han dipositat 1.076 inaplicacions de conveni (un -18,85% respecte el mateix període de l'any 2016), les quals han estat presentades per 949 empreses, i han afectat a un total de 23.625 treballadors (-26,32% respecte el mateix període de 2016). Per sector d'activitat, el 75,56% de les inaplicacions presentades han sigut en el sector serveis.

De les 1.076 inaplicacions presentades en l'any 2017, 32 han sigut del sector agrari (2,97%) –afectant a 27 empreses i 3.851 treballadors-, 164 del sector de la indústria (15,24%) –afectant a 151 empreses i 5.189 treballadors-, 67 a la construcció (6,23%)– afectant a 61 empreses i 1.364 treballadors- i 813 al sector serveis (75,56%)–710 empreses i 13.221 treballadors-.

En xifres acumulades des de març de 2012 fins a desembre de 2017, s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 9.172 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 353.967 treballadors.

Sector activitat	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
Agrari	32	2,97	27	2,85	3.851	16,30
Indústria	164	15,24	151	15,91	5.189	21,96
Construcció	67	6,23	61	6,43	1.364	5,77
Serveis	813	75,56	710	74,82	13.221	55,96
TOTAL	1.076	100	949	100	23.625	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

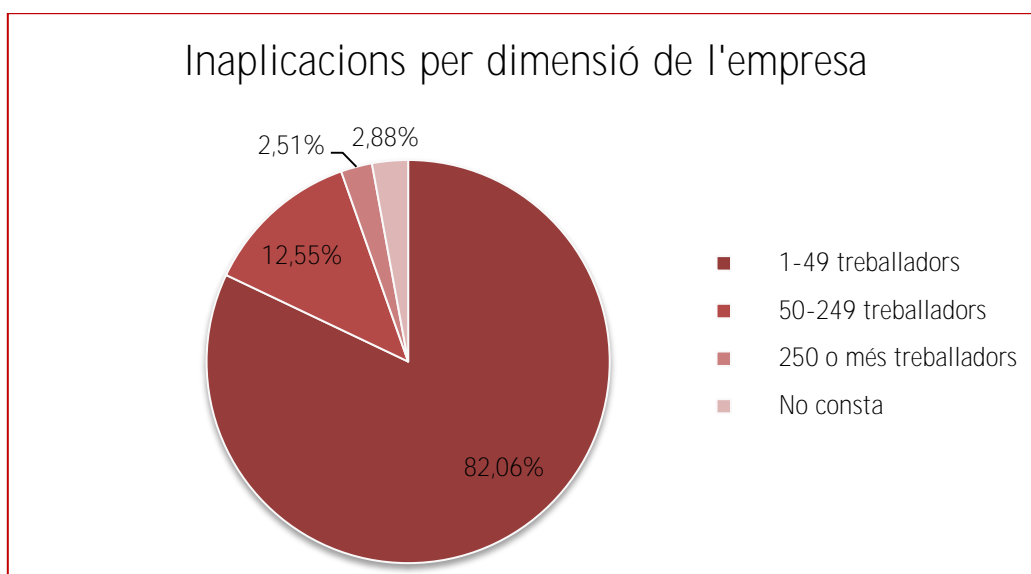
⁶ En matèria d'inaplicació de convenis no es disposen de dades autonòmiques. En aquest informe es faciliten les dades generals a nivell estatal, les quals fan referència als acords d'inaplicació de convenis entre empreses i treballadors, així com, les que deriven de decisions arbitrals

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, 17,30% dels treballadors afectats presten el seus serveis en empreses de 250 o més treballadors. No obstant això, la majoria d'empreses que presenten inaplicacions, el 82,06%, les seves plantilles són d'entre 1 i 49 treballadors.

Dimensió empresa	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
1 a 49 treballadors	883	82,06	810	85,35	9.003	38,11
50 a 249 treballadors	135	12,55	93	9,80	10.135	42,90
250 o més treballadors	27	2,51	18	1,90	4.087	17,30
No consta	31	2,88	28	2,95	400	1,69
TOTAL	1.076	100	949	100	23.625	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 59,85% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en la resta, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

Condicions de treball inaplicades	I. Convenis	% total	Treballadors
Quantia salarial	644	59,85	14.900
Quantia salarial i sistema de remuneració	130	12,08	1.570
Sistema de remuneració	45	4,18	1.178
Quantia salarial, sistema de remuneració i millores voluntàries de l' acció protectora de la Seguretat Social	36	3,35	449
Quantia salarial i jornada de treball	27	2,51	701
Quantia salarial, sistema de remuneració i jornada de treball	24	2,23	331
Quantia salarial, jornada de treball i horari i distribució del temps de treball	20	1,86	337
Resta de casos	150	13,94	4.159
TOTAL	1.076	100,0	23.625

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

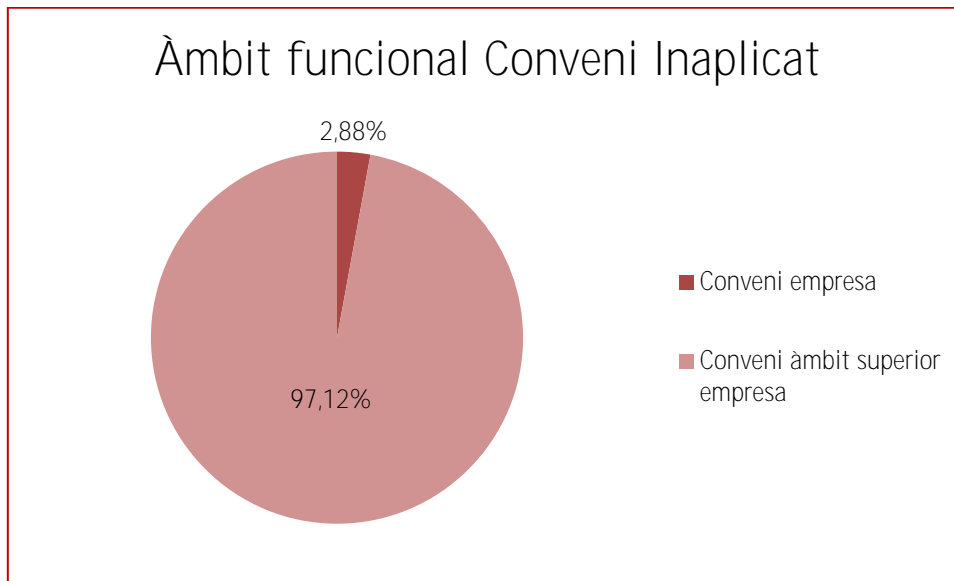
34

El 88,94% de les inaplicacions s'han resolt amb acord entre l'empresa i els representants legals dels treballadors durant el període de consultes.

Procediment d'inaplicació	I. Convenis	% total	Treballadors
Acord en període de consultes	957	88,94	20.683
Acord de la comissió paritària del conveni	66	6,13	936
Acord de mediació en òrgan bipartit	38	3,53	1.667
Laude en òrgan bipartit	3	0,28	242
Decisió en un òrgan tripartit	12	1,12	97
TOTAL	1.076	100,0	23.625

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

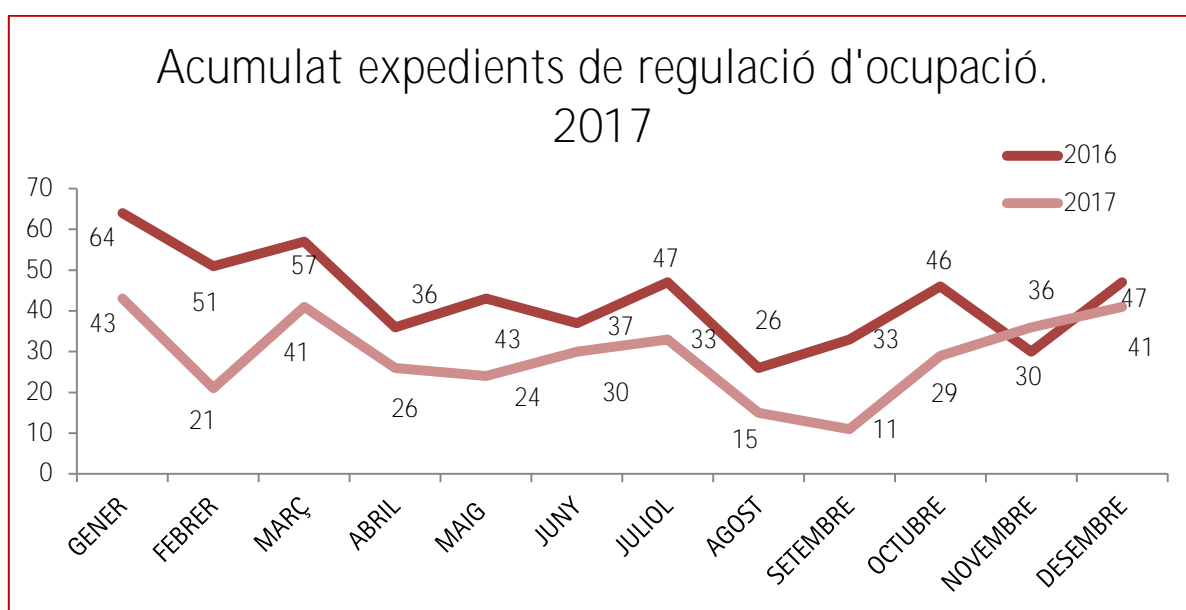
El 97,12% de les inaplicacions presentades són en relació a Convenis d'àmbit superior a l'empresa, i la resta, és a dir, el 2,88% de Convenis d'empresa.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

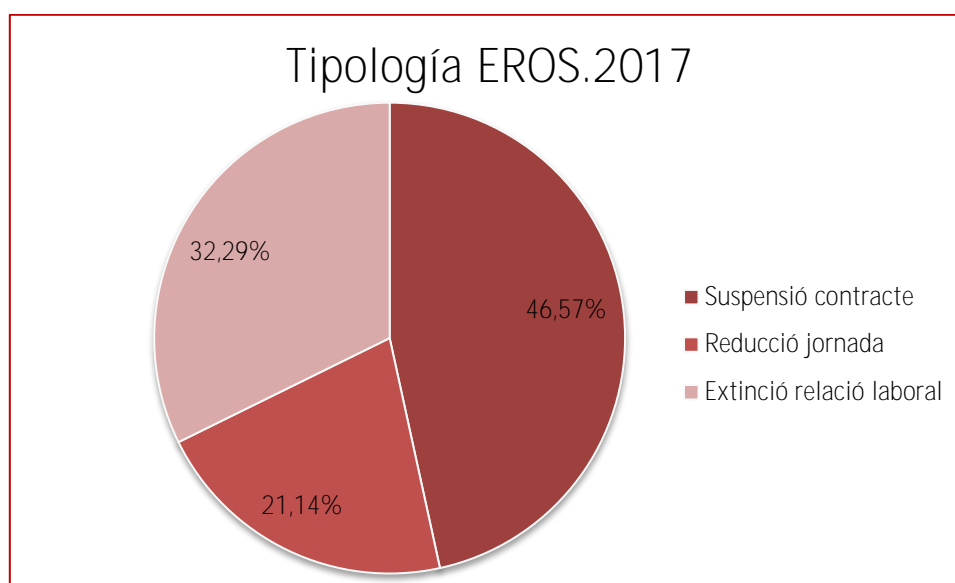
2.4. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

Segons les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu, en l'any 2017, s'han comunicat o resolt 350 expedients (-32,30% respecte 2016) que han afectat a un total de 5.042 treballadors (-49,49% respecte l'any 2016).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Del total d'aquests 350 expedients 113 van ser d'extinció (32,29%) -afectant a 2.013 treballadors-, 163 de suspensió del contracte de treball (46,57%) -afectant a 2.384 treballadors- i 74 de reducció de jornada (21,14%) -afectant a 645 treballadors-.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Si comparem l'any 2017 amb el 2016, el total d'expedients de regulació d'ocupació ha disminuït en un 32,30%, registrant-se un decreixement pels expedients de suspensió -29,44%, els de reducció un -46,76% i els d'extinció -23,13%.

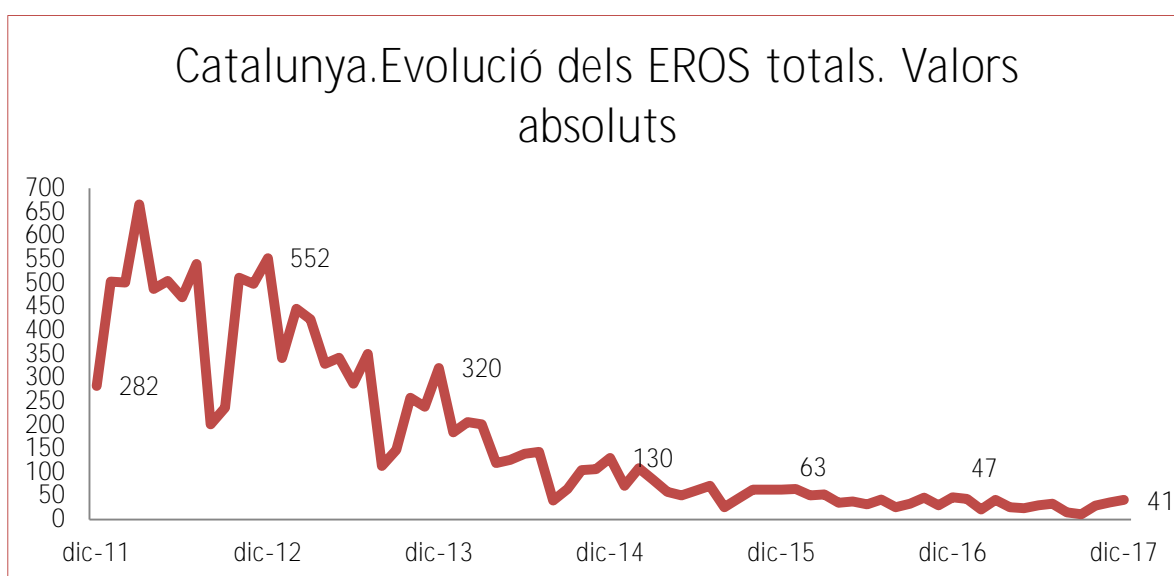
En relació als treballadors, en l'any 2017 els treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació ha disminuït en un 49,49%. En aquest sentit, i tenint en compte el tipus d'expedient, els treballadors afectats per expedients d'extinció han disminuït en un 43,41% respecte el mateix període de l'any anterior, els de suspensió han disminuït en un 56,79% i els de reducció en un 28,96%.

Expedients i treballadors afectats. 2017

	Núm. Expedients		%Variació Interanual	Núm. treballadors		% Variació Interanual
	2017	2016		2017	2016	
ERO EXTINCIÓ	113	147	-23,13	2013	3557	-43,41
ERO SUSPENSIO	163	231	-29,44	2384	5517	-56,79
ERO REDUCCIO	74	139	-46,76	645	908	-28,96
ERO TOTAL	350	517	-32,30	5042	9982	-49,49

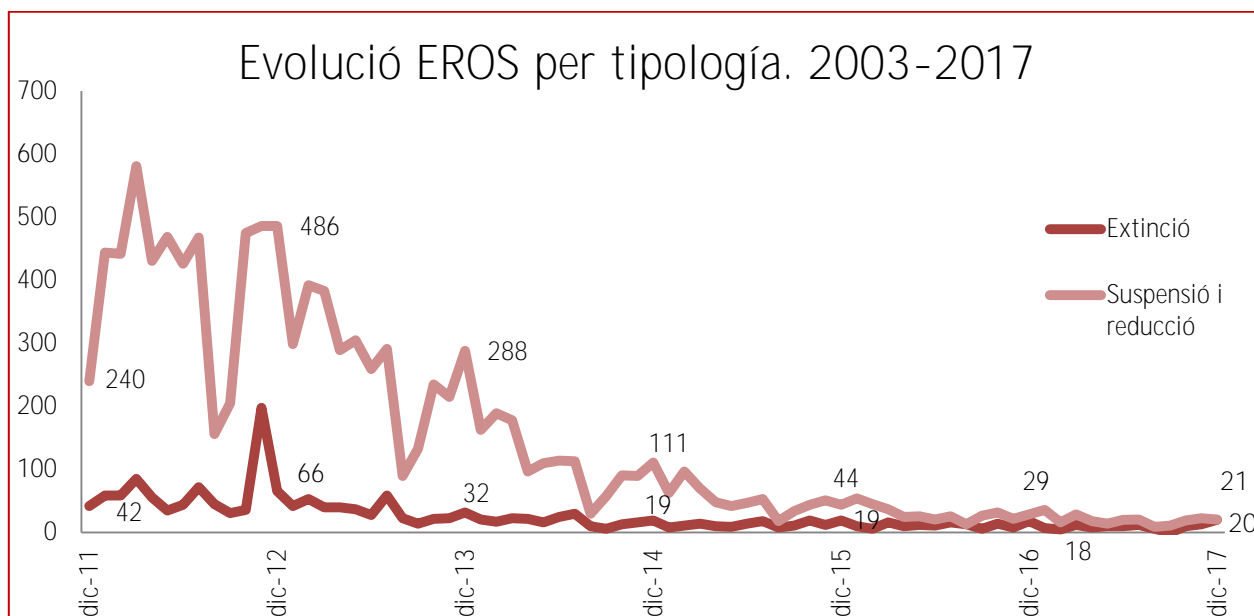
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

En el següent gràfic, es pot observar com des de març de 2012, amb caràcter general, ha disminuït el volum d'expedients de regulació d'ocupació, passant de 552 al desembre de 2012 a 41 en aquest mes de desembre de 2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

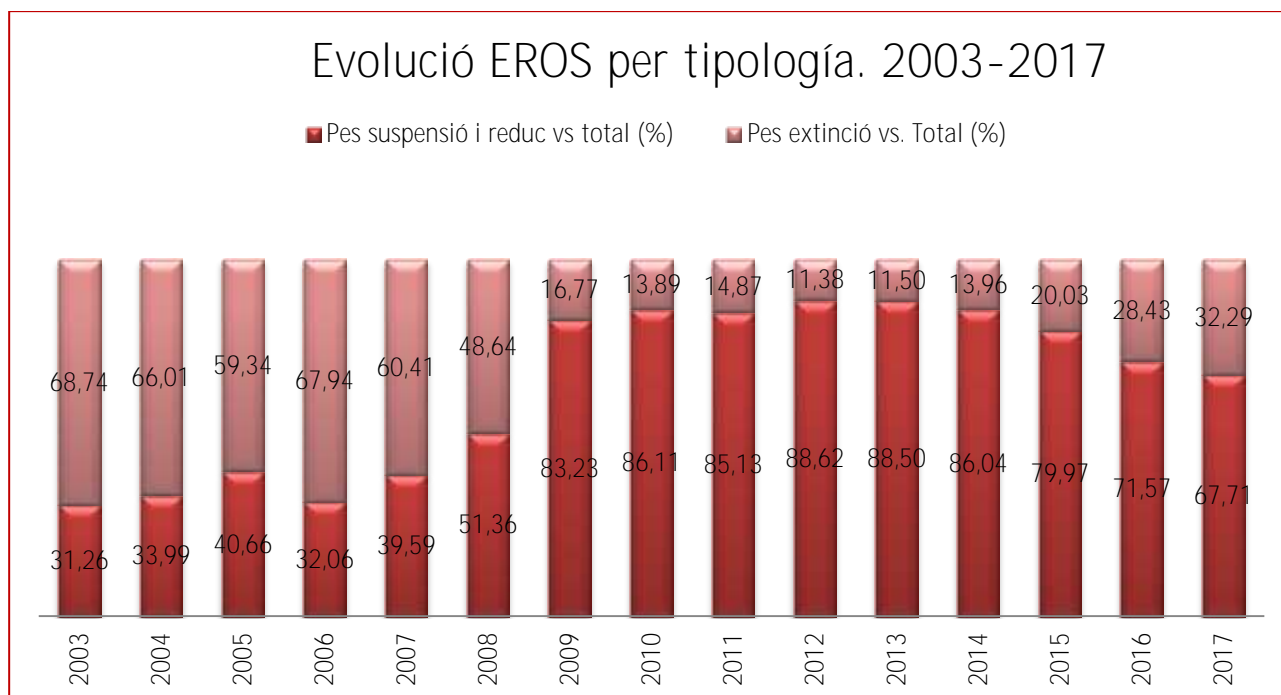
Així mateix, en el gràfic següent es pot observar el pes dels expedients d'extinció en relació amb els de suspensió del contracte de treball i reducció de jornada, com a mecanismes de flexibilitat interna per a les empreses.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes des de l'any 2003 vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. Per tant, del total d'expedients que es van presentar⁷ en l'any 2003 els expedients d'extinció suposaven el 68,74%, l'any 2007 comportaven el 60,41%, el 20,03% en 2015 i actualment, al 2017 suposen el 32,29% (es pot observar que en relació a l'any 2015 els expedients d'extinció s'han incrementat).

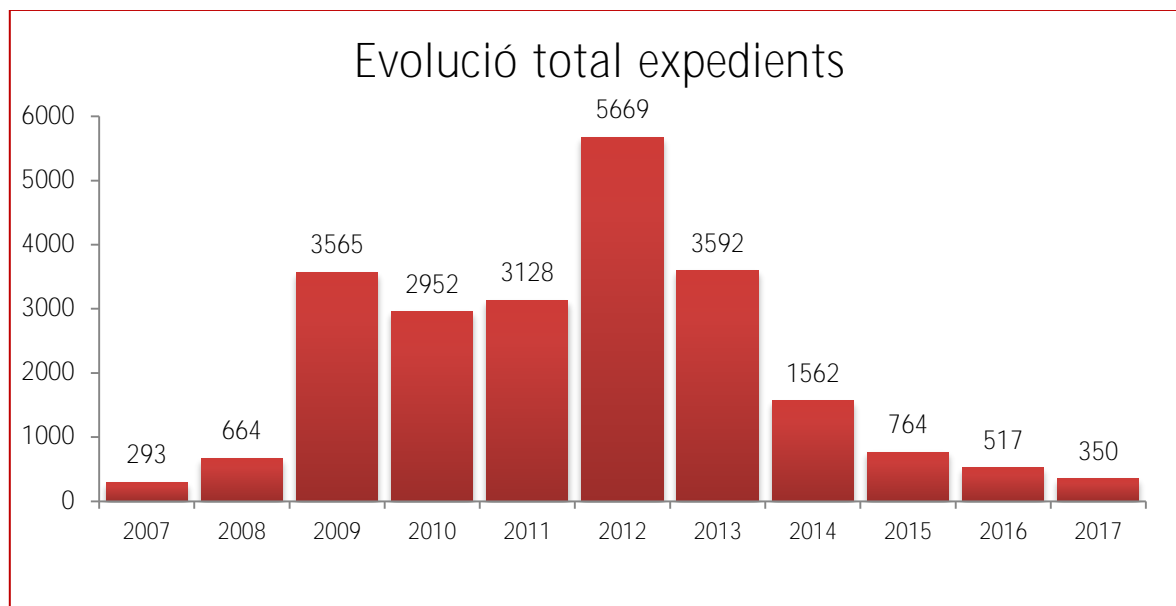
38

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

⁷ En relació als expedients presentats abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, únicament s'han tingut en compte els autoritzats per l'Administració Laboral.

En el gràfic següent observem que des de l'any 2008 els expedients de regulació d'ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l'any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anant disminuint a partir de l'any 2013.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.
Expedients comunicats i resolts autoritzats⁸

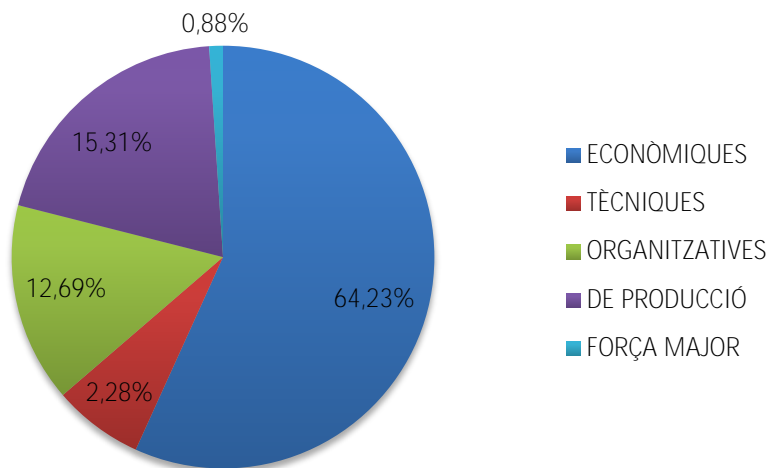
Per sexe, en l'any 2017, els expedients de regulació d'ocupació han disminuït tant en homes (-52,02%) com en dones (-43,54%).

39

En atenció a la causa al·legada i treballadors afectats, si observem les dades acumulades de l'any 2017, són majoritaris els expedients on s'han al·legat motius de caire econòmic (63,37%) – 3.195 treballadors afectats-, seguits per causes de producció (15,830%)– 798 treballadors-, les organitzatives (12,30%) –620 treballadors-, per causes tècniques i/o tecnològiques (1,49%)– 75 treballadors-, i per últim les de força major (0,77%)– 39 treballadors afectats-.

⁸ En relació als expedients presentats abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, únicament s'han tingut en compte els autoritzats per l'Administració Laboral.

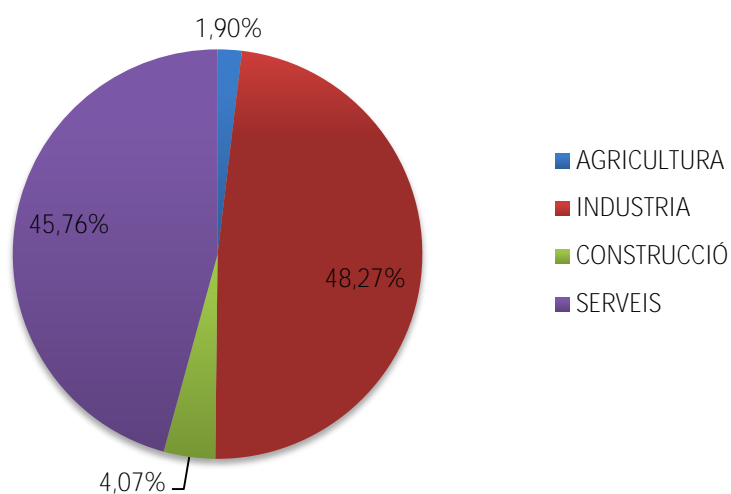
Treballadors afectats segons causa alegada. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Si tenim en compte les dades corresponents a l'any 2017 i els sectors, dels treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació, el sector amb més treballadors afectats és la indústria (48,27% sobre el total) amb 2.434 treballadors, seguit de serveis (45,76%) amb 2.307 treballadors, la construcció (4,07%) amb 205 treballadors, i per últim el sector de l'agricultura (1,90%) amb 96 treballadors.

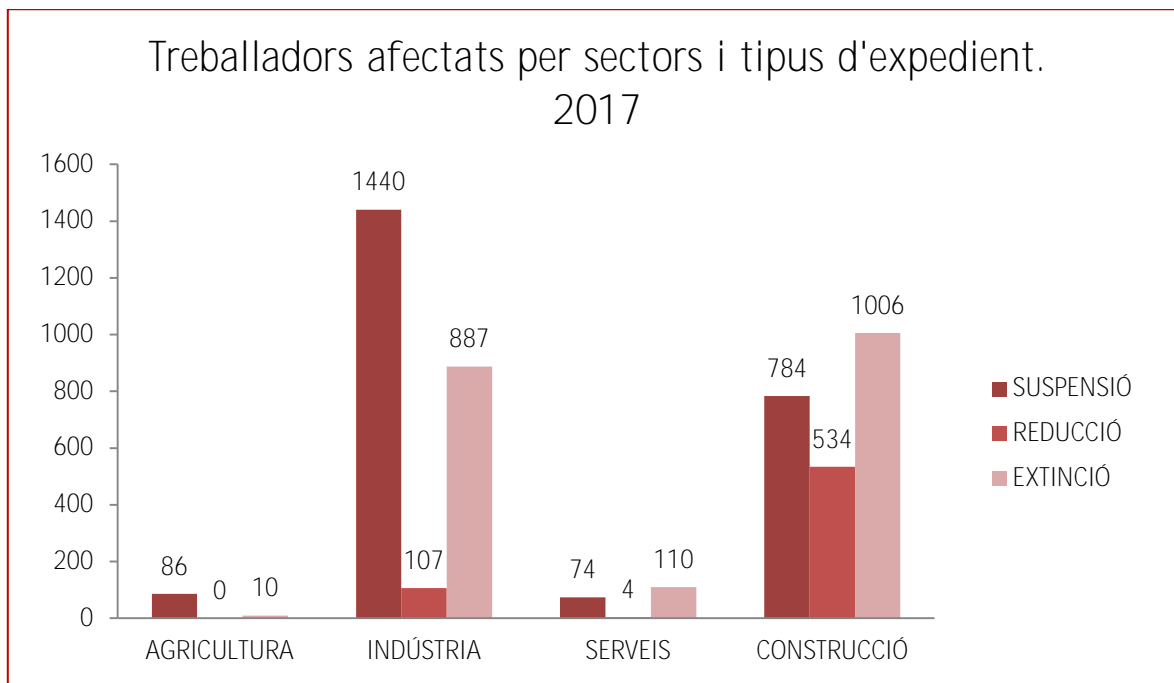
Treballadors afectats segons el sector d'activitat. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

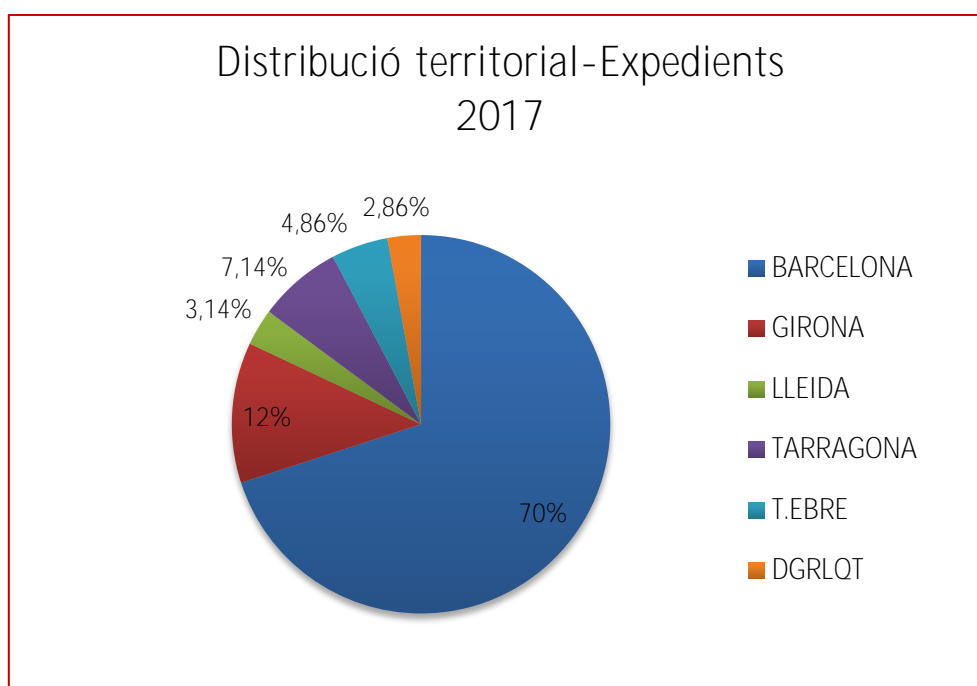

En el gràfic següent es pot observar la distribució del nombre de treballadors afectats en atenció al sector i tipus d'expedient:

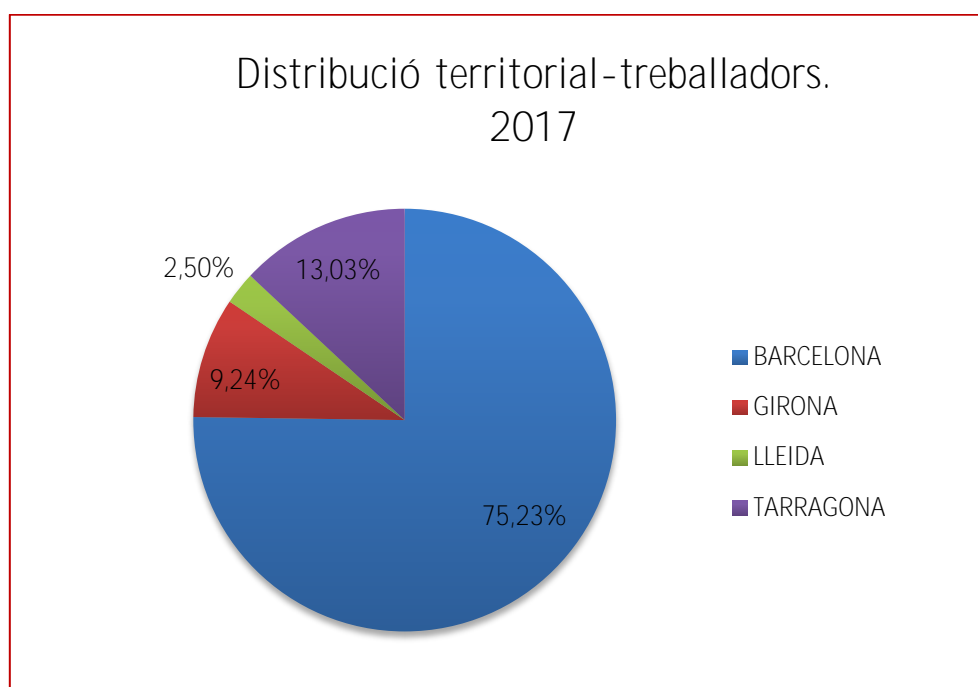

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons l'àmbit territorial, tenint en consideració les dades de 2017, dels 350 expedients presentats, 245 es van presentar als serveis territorials de Barcelona (70%), 42 als de Girona (12%), 11 a Lleida (3,14%), 25 a Tarragona (7,14%), 17 a Terres de l'Ebre (4,86%) i 10 a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball (2,86%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

A Barcelona, del total de 245 expedients, 84 van ser d'extinció (24% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) -afectant a 1.514 treballadors-, 111 de suspensió del contracte de treball (31,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 1.718 treballadors- i 50 de reducció de jornada (14,29% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 561 treballadors-.

42

A Girona, del total de 42 expedients, 7 van ser d'extinció (2% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) -afectant a 125 treballadors-, 27 van ser de suspensió del contracte de treball (7,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 299 treballadors- i 8 de reducció de jornada (2,29% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 42 treballadors-.

A Lleida del total de 11 expedients, 4 han sigut d'extinció (1,14% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) -afectant a 77 treballadors-, 6 van ser de suspensió del contracte de treball (1,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 47 treballadors- i 1 de reducció de jornada (0,29% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 2 treballadors-.

A Tarragona del total de 25 expedients, 7 van ser d'extinció (2% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 297 treballadors-, 9 han estat de suspensió del contracte de treball (2,57% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya), afectant a 320 treballadors i 9 de reducció de jornada (2,57% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya), afectant a 40 treballadors.

A Terres de l'Ebre⁹ del total de 17 expedients presentats, 1 ha estat d'extinció (0,29% sobre el total

⁹ Els treballadors afectats de Terres de l'Ebre estan sumats a la demarcació de Tarragona. No es disposen de dades diferenciades entre ambdós territoris.

d'expedients presentats a Catalunya) 10 de suspensió del contracte de treball (2,86% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya), i els altres 6 de reducció de jornada (1,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya).

Per últim, els 10 expedients presentats a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball¹⁰ han sigut d'extinció (2,86% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya).

En el quadre següent es pot observar els expedients en atenció a la seva distribució territorial, treballadors afectats i tipus d'expedient:

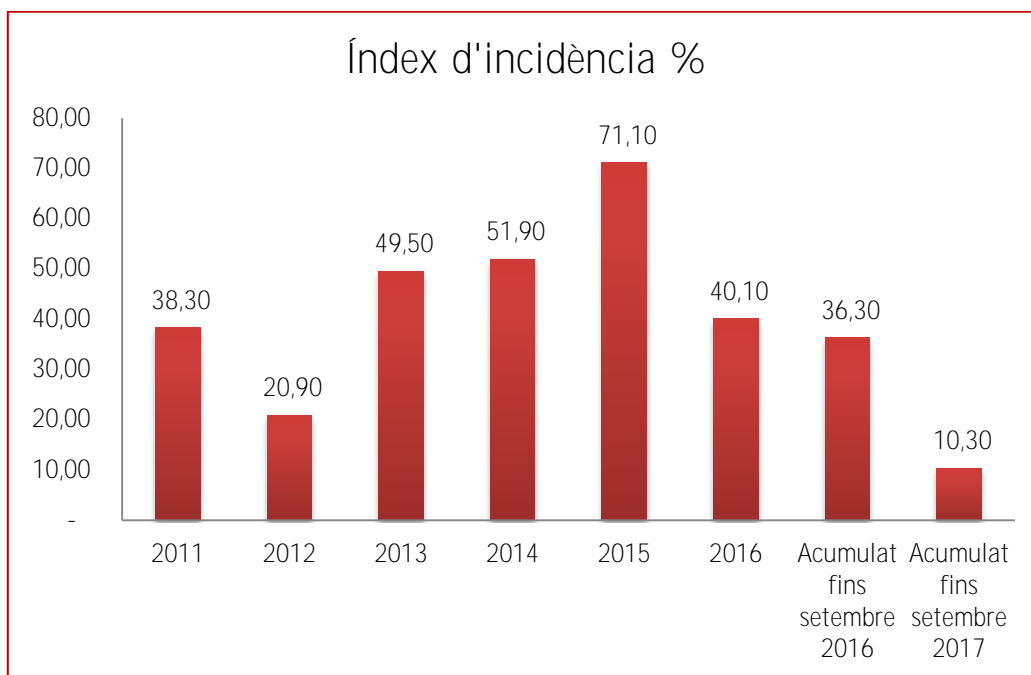
	TOTAL		SUSPENSIO		REDUCCIO		EXTINCIO	
	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors
BARCELONA	245	3.793	111	1.718	50	561	84	1.514
GIRONA	42	466	27	299	8	42	7	125
LLEIDA	11	126	6	47	1	2	4	77
TARRAGONA	25	657	9	320	9	40	7	297
TERRES DE L'EBRE	17	-	10	-	6	-	1	-
DGRLQ	10	-	0	-	0	-	10	-
TOTAL	350	5.042	163	2.384	74	645	113	2.013

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

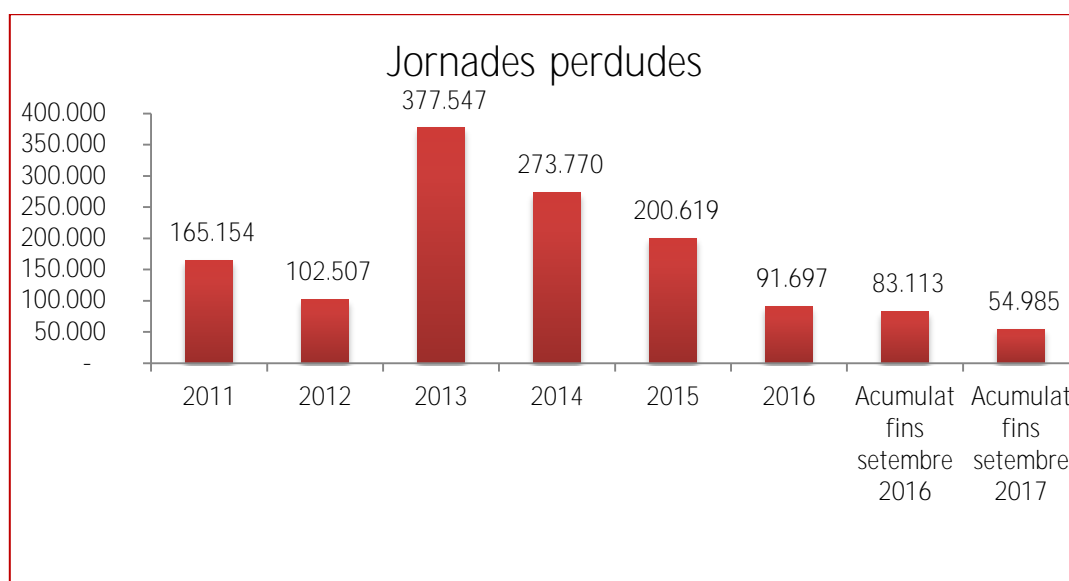
2.5. CONFLICTIVITAT LABORAL

Segons les darreres dades publicades per l'Observatori del Treball i Model Productiu, a Catalunya s'han produït 92 vagues durant el període gener-setembre 2017, amb un total de 19.557 treballadors participants i 54.985 jornades laborals perdudes, disminuint el nombre de vagues registrades (13 vagues menys que durant el mateix període de 2016), tanmateix, disminueix tant el nombre de jornades perdudes en un -34% (28.128 jornades perdudes menys) com el nombre de treballadors participants (-61%) i per tant, l'índex d'incidència acumulat fins al mes de setembre passa del 36,3% del 2016 al 10,3% al 2017.

¹⁰ No es disposen de les dades de treballadors afectats.

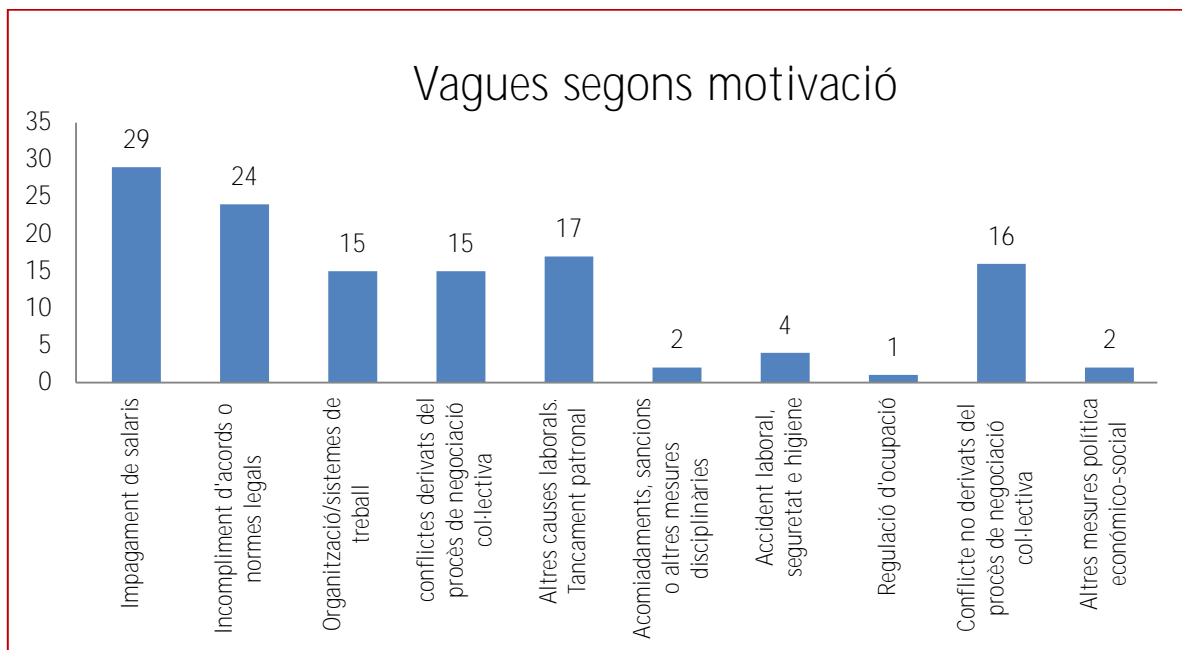
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Fins al mes de setembre de 2017, la major part de les vagues es van produir en el sector serveis (75,91% de total), seguit per la indústria (23,36% del total) i per últim, la construcció (0,73%).

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són impagament de salaris (29 vagues), l'incompliment d'acords o normes legals (24 vagues), altres causes laborals (17) i conflictes no derivats del procés de negociació de la negociació col·lectiva (16).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons l'àmbit territorial, durant els 9 primers mesos de l'any 2017, a la província de Barcelona van produir-se 129 vagues, a Girona 22 vagues, a Lleida 11 vagues i a Tarragona 21 vagues. Respecte el mateix període de 2016, a Barcelona han augmentat un 38,71% (36 més), a Girona un 83,33% (10 més), a Lleida 83,33% (5 més) i a Tarragona un 75% (9 més).

45

Segons l'últim informe de conflictivitat laboral de CEOE, a nivell estatal, en 2017 han tingut lloc 774 vagues, amb 1.948.955 treballadors implicats en les mateixes i 24.622.812 hores de treball perdudes. Respecte a l'any 2016 han descendit un 5,95% el nombre de vagues, encara que han crescut un 142,14% els treballadors en vaga i un 115,80% les hores de treball perdudes.

Tanmateix, l'informe assenjala que s'ha de tenir en compte en aquesta comparació, la repercussió en la conflictivitat laboral que han suposat les vagues del sector de transports i comunicacions en els mesos d'abril a agost, especialment en el taxi, en el metro de Madrid i Barcelona o RENFE, així com la dels estibadors en juny, dels controladors de seguretat de l'aeroport del Prat a l'agost i a Catalunya en setembre, octubre i novembre de 2017.

L'últim trimestre de 2017 ha estat especialment convuls a nivell de conflictivitat laboral. A continuació s'exposa la successió d'esdeveniments succeïts amb implicacions en l'àmbit laboral i un resum del posicionament de Foment que va comportar la resolució de nombroses consultes de socis, elaboració de notes informatives, participació en mitjans de comunicació i la iniciació d'accions judicials:

- Vaga general convocada per la Confederació General del Treball de Catalunya, la Coordinadora Obrera Sindical, la Intersindical-CSC i per la Intersindical Alternativa de Catalunya del 3 al 13

d'octubre: Foment del Treball Nacional va considerar que aquesta vaga havia de ser declarada il·legal donat que no es tractava d'una vaga sociopolítica o amb finalitat socioeconòmica, sinó que les motivacions entronquen amb la no acceptació d'una sèrie de mesures i actuacions esdevingudes en els dies precedents ordenades pels Tribunals de Justícia, i per tant, d'índole polític. El 4 d'octubre els sindicats convocants van comunicar el seu desistiment a la vaga general convocada del 3 al 13 d'octubre de 2017 per als dies restants de la mateixa, això és del 4 fins al 13 d'octubre. El sindicat Coordinadora Obrera Sindical s'havia adherit a la convocatòria de vaga presentada per la Confederació General de Treball de Catalunya, per la qual cosa havent desistit de la mateixa el sindicat convocant també se'ls té per desistits.

- En paral·lel, a la convocatòria de vaga exposada anteriorment, la Taula per la Democràcia, i com a conseqüència dels **fets que es van produir l'1 d'octubre, van convocar pel 3 d'octubre "l'aturada del país", respecte** a la qual Foment del Treball Nacional va manifestar que: en primer lloc, que no existeix una convocatòria formal de vaga, i es planteja una figura inexistent jurídicament, conseqüentment no es poden exigir per part dels treballadors els drets que de tal situació es deriven, i finalment, les faltes al treball no justificades hauran de tenir el tractament que per a les mateixes preveuen tant la llei com els Convenis Col·lectius d'aplicació.

- La Intersindical-CSC va convocar novament una vaga general pels dies 10 al 16 d'octubre, la qual té motivacions de caràcter polític. En aquest sentit, en el tràmit d'audiència a les organitzacions empresarials més representatives per a la determinació dels serveis mínims, davant el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Foment del Treball Nacional va considerar que es tractava d'una convocatòria amb motivacions alienes a l'interès professional dels treballadors i a l'àmbit de les relacions laborals, sent plantejaments que transcendeixen de l'àmbit del contracte i de l'organització empresarial, i per tant, es tracta d'una vaga que entenem que hauria de considerar-se il·legal i, en conseqüència, no correspondria formular una proposta de serveis mínims.

- En data 9 d'octubre, Foment del Treball Nacional va interposar davant la Sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya papereta de conciliació, prèvia a la interposició de demanda de procediment col·lectiu per vaga il·legal en tot el territori de Catalunya convocada pel sindicat minoritari Intersindical-CSC per als dies 10 al 16 d'octubre de 2017 i de reclamació de danys i perjudicis i simultàniament ha presentat demanda de mesures cautelars.

Els representants de Foment del Treball en l'acte de la vista celebrada el 10 d'octubre davant el TSJC es van ratificar en la seva demanda de mesures cautelars i el sindicat Intersindical-CSC va desconvocar la vaga sense haver-se personat davant la Sala.

En conseqüència, els serveis mínims acordats per a la vaga general prevista per als dies 10 al 16 d'octubre van quedar anul·lats.

El mateix dia 10 d'octubre es va dictar per la Sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya l'Acte 35/2017 en el marc del procediment de mesures cautelars, el qual declara que sense entrar a conèixer sobre la sol·licitud cursada sobre la suspensió de la convocatòria de vaga, declara la

incompetència de l'ordre jurisdiccional social en favor de la jurisdicció contenciós administrativa. Si bé, el Fiscal va plantejar la qüestió d'incompetència es va adherir a la petició de mesures cautelars sol·licitada per Foment del Treball.

- En data, 4 d'octubre de 2017, la Intersindical Alternativa de Catalunya-IAC va convocar novament una vaga general per als dies 16 al 20 d'octubre de 2017, i igual que en les anteriors convocatòries al·legant motius d'índole polític.

En data 11 d'octubre la Intersindical Alternativa de Catalunya-IAC va comunicar la desconvocatòria de vaga, excepte pel dia 18 d'octubre.

- En data 19 d'octubre de 2017, la Intersindical Alternativa de Catalunya-IAC va convocar una nova vaga general per als dies 30 d'octubre a 9 de novembre. Per part de Foment de Treball es va actuar enfront del Departament de Treball sol·licitant que no s'establissin serveis mínims per l'existència de defectes formals en la notificació a les organitzacions empresarials més representatives de Catalunya. Finalment, el sindicat desconvoca la Vaga excepte pel dia 8 de novembre.

Així mateix, Foment va interposar demanda de conciliació prèvia a la interposició de demanda de procediment col·lectiu per vaga il·legal convocada en tot el territori de Catalunya i de reclamació de danys i perjudicis i simultàniament ha presentat demanda de mesures cautelars davant la Sala contenciosa administrativa del TSJ de Catalunya, la qual s'ha declarat incompetent per conèixer de la mateixa.

La raó per la qual es va procedir a la interposició de les corresponents accions judicials davant la jurisdicció contenciós-administrativa va venir motivada, perquè la sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el seu Acte de data 10 d'octubre de 2017, mitjançant el qual es coneixia de la papereta de conciliació prèvia a la interposició de demanda de procediment col·lectiu per vaga il·legal convocada en tot el territori de Catalunya per al dia 10 al 16 d'octubre pel sindicat Intersindical-CSC, va fallar el següent "Que sense entrar a conèixer sobre la sol·licitud cursada sobre la suspensió de la convocatòria de vaga afecta, declarem la incompetència d'aquest Ordre Social de la Jurisdicció per conèixer de la mateixa; remetent a les parts a l'ordre jurisdiccional contenciós-administratiu".

No obstant això, la Sala contenciós-administrativa del TSJ de Catalunya, es declara igualment incompetent, entenent que es tracta d'una qüestió pròpia de l'ordre jurisdiccional Social.

A partir de les expressades discrepàncies competencials en el si del TSJ de Catalunya, es va citar a les parts a una vista davant la Sala social del TSJC el dia 7 de novembre. Aquest Tribunal va emetre un Acte en què, d'una banda, declaren la competència de la Sala social, i, d'altra banda, desestimen la mesura cautelaríssima de suspensió de la vaga.

Davant aquests fets, Foment del Treball ha presentat una demanda per considerar la vaga de caràcter polític, malgrat, han intentat en aquesta última convocatòria donar-li un aspecte de laboralitat, per evitar la declaració d'il·legalitat.

Els motius pels quals Foment del Treball ha presentat la demanda són: d'una banda, per evitar crear un precedent en el sentit que un sindicat minoritari pugui convocar i desconvocar vagues generals per motivacions polítiques, i d'altra banda, perquè es rescabalin els danys i perjudicis causats a les empreses.

La demanda es basa en tres arguments, que són: la motivació política de les vagues convocades, els defectes formals per no haver estat notificats amb els 10 dies que estableix la llei, i la falta de legitimitat del sindicat per convocar una vaga general, atès que no té la suficient implantació.

2.6. RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

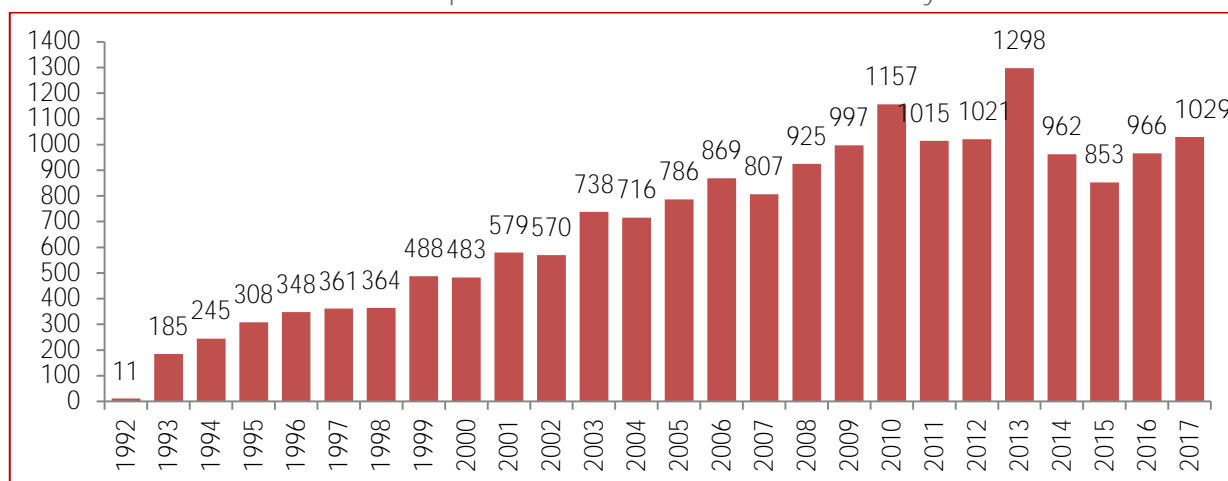
2.6.1. Tribunal Laboral de Catalunya

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, en aquest any 2017 s'han presentat un total de 1.029 expedients, dels quals 12 han sigut arbitratge, 778 conciliacions i 239 mediacions.

CATALUNYA 2017	NÚMERO		EMPRESSES AFECTADES	TREBALLADORS AFECTATS
EXPEDIENTS PRESENTATS	1.029		1.222.618	5.721.801
ARBITRATGES	12	1,17%	12	2.633
CONCILIACIONS/MEDIACIONS	1.017	98,83%	1.222.606	5.719.168
TRAMITACIONS EFECTIVES CONCILIACIONS/MEDIACIONS	858	84,37%	4.476	216.031
Amb avenença	418	48,72%	2.481	76.935
Avenença Parcial	11	1,28%	11	1.877
Sense avenença	429	50%	1.984	137.219
TRAMITACIONS NO EFECTIVES CONCILIACIONS/MEDIACIONS	159	15,63%	1.218.130	5.503.137
Intentat sense efecte	96	60,38%	609.082	2.753.130
Desistits	30	18,87%	609.014	2.742.411
Arxiu	33	20,75%	34	7.596

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Evolució Expedients Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 6,52%, registrant-se un increment en tots els tipus de procediment. En aquest sentit, s'han incrementat els arbitratges en un 20%, les conciliacions en un 2,10% i les mediacions en un 23,20%.

CATALUNYA 01/01 a 31/12	TOTAL	ARBITRATGES	CONCILIACIONS	MEDIACIONS
2017	1.029	12	778	239
2016	966	10	762	194
DIFERÈNCIA	63	2	16	45
%	6,52%	20%	2,10%	23,20%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En atenció a la causa al·legada, destacar que el 22% ha sigut per qüestions salarials, seguides per conflictes per jornada/calendari/vacances amb un 18%, l'incompliment de Conveni Col·lectiu/pacte d'empresa 10% i els acomiadaments objectius amb un 7%.

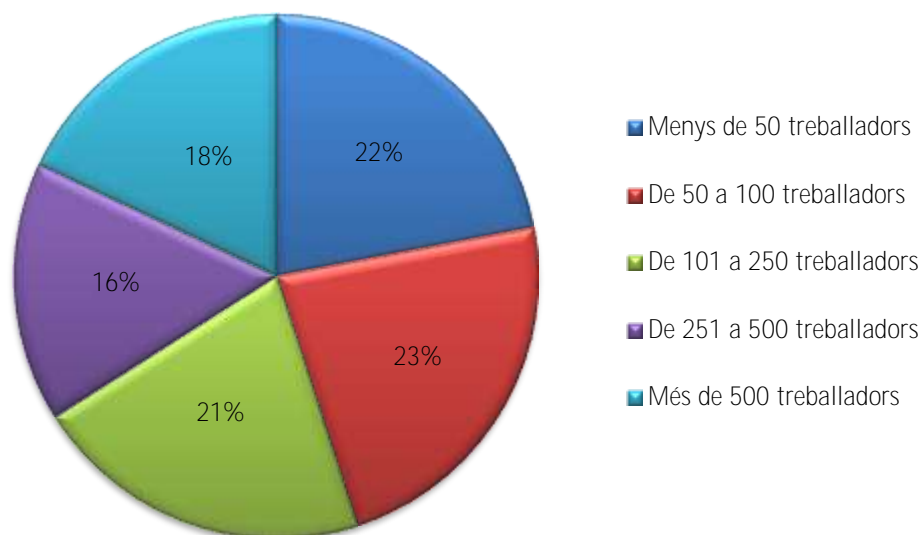
TIPUS PROCEDIMENT 2017 ¹¹		
Salari	318	22%
Jornada/calendari/vacances	269	18%
Incompliment Conv. Col/pacte empresa	140	10%
Acomiadaments objectius	99	7%
Drets sindicals	79	5%
Negociació col·lectiva-pacte empresa	79	5%
Categoria professional	67	5%
Vaga	58	4%
Salut laboral	56	4%
Organització del treball	50	3%
Modificació substancial de les condicions de treball	45	3%
Interpretació /aplicació Conv. Col/pacte de empresa	45	3%
Drets socials	33	2%
Contractació	28	2%
Subrogació	20	1%
Incapacitat Temporal	19	1%
Incompliment acords/laudes TLC	15	1%
Altres causes laborals	50	3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 22% es correspon a empreses de menys de 50 treballadors, el 23% a empreses de 50 a 100 treballadors, el 21% a empreses de 101 a 250 treballadors, el 16% empreses de 251 a 500 treballadors i, per últim, el 18% empreses de més de 500 treballadors.

¹¹ La suma de la totalitat dels expedients per raó de la causa és superior al nombre d'expedients total del període referenciat degut a que un mateix expedient pot haver sigut comptabilitzat més d'un cop si el mateix té com a objecte més d'una matèria.

Procediments per tamany d'empresa. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Per raó del sector productiu, el 60,93% dels expedients s'han donat en el sector terciari, el 38,58% en el secundari i el 0,80% en el primari. Per branques d'activitat podem destacar que el major nombre de procediments han sigut en l'àmbit del metall (19% amb 192 expedients), seguit de transports (16% amb 157 expedients), sanitat, (14 % amb 145 expedients) i neteja (8% amb 78 expedients).

51

A nivell de vagues, en l'any 2017, s'han desconvocat un total de 22 vagues (4 de caràcter indefinit), amb un total de 50.855 hores desconvocades¹² i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 762.316,45 euros¹³.

Segons l'àmbit territorial, durant l'any 2017, a Barcelona s'han presentat un total de 817 expedients, dels quals 12 han sigut arbitratges, 7106 conciliacions i 195 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 9,56% (80 expedients), registrant-se un increment en tots els tipus d'expedients. En aquest sentit, els arbitratges s'han incrementat en un 50%, les conciliacions en un 6,77%, i les mediacions han augmentat en un 18,90%.

A Girona, en el present any s'han presentat un total de 39 expedients, dels quals 29 han sigut conciliacions i 10 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha disminuït respecte el mateix període del 2016, en 11

¹² No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

¹³ Cost salarial per hora, per Comunitat Autònoma. INE

expedients (-22%). No s'ha presentat cap arbitratge (l'any passat es van presentar 2). Les conciliacions s'han reduït en un 30,95% i les mediacions s'han incrementat en un 66,67%.

A Lleida, s'han presentat un total de 13 expedients, dels quals 8 han sigut conciliacions i 5 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha reduït en un 27,78%, atès que s'han presentat 5 procediments menys. En aquest sentit, s'han presentat 8 conciliacions menys (-50%) i 3 mediacions més (150%).

A Tarragona en l'any 2017 s'han presentat un total de 60 expedients, dels quals 31 han sigut conciliacions i 29 mediacions.

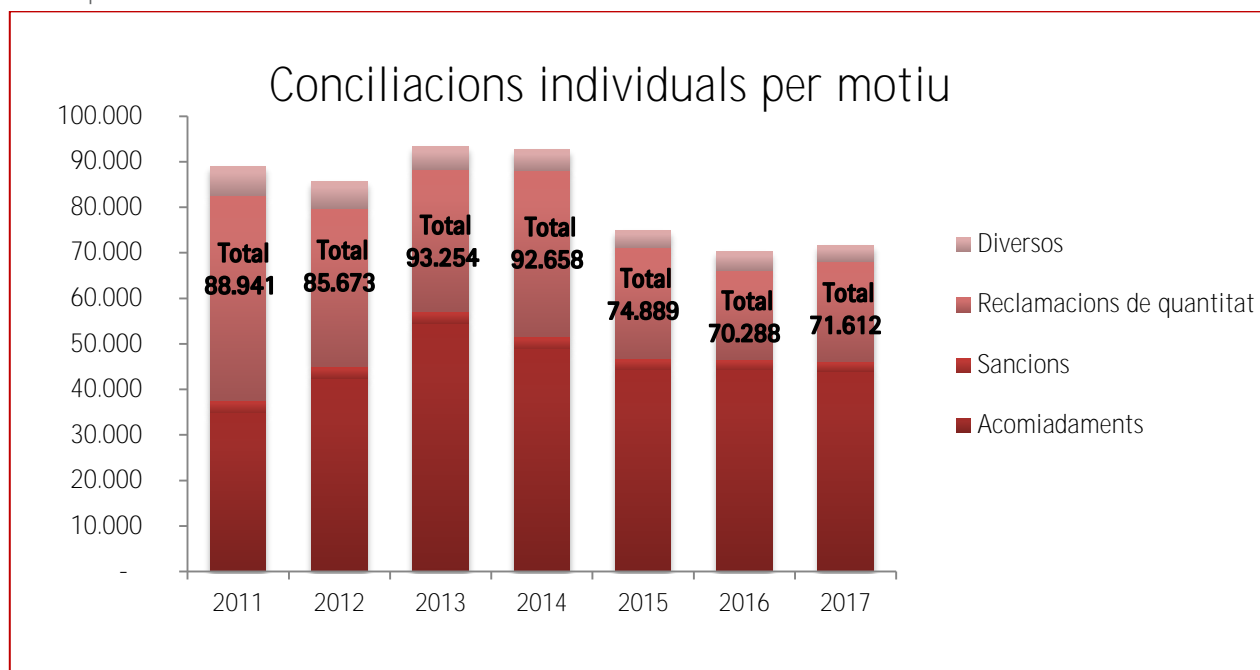
Interanualment, el total d'expedients s'ha reduït en un 1,64%, registrant-se una disminució de les conciliacions en un 20,51% (8 expedients menys), i set mediacions més (31,82%).

2.6.2. Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC)

a) Conciliacions individuals

Durant l'any 2017 s'han produït 71.612 conciliacions individuals a Catalunya, un 1,9% respecte al 2016, que hi van haver 70.228 conciliacions individuals.

52

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Segons la forma d'acabament, del total de 71.612 conciliacions, 28.282 han estat amb avenença, per contra, 23.689 han estat sense avenença. A més, 16.008 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 1.738 s'han considerat no presentades i 1.895 desistides i altres.

A continuació, es mostra un quadre comparatiu entre 2017 i 2016, del nombre total de conciliacions i la forma d'acabament:

	Amb avinença	Sense avinença	Intentades sense efectes	Considerades no presentades	Desistides i altres	Total
Acumulat novembre 2016	27.764	23.074	16.217	1.602	1.631	70.288
Acumulat novembre 2017	28.282	23.689	16.008	1.738	1.895	71.612
Variació Interanual	1,9%	2,7%	-1,3%	8,5%	16,2%	1,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona durant el 2017 van haver-hi 58.454 conciliacions individuals, el que suposa una variació del 2,1% respecte al 2016.

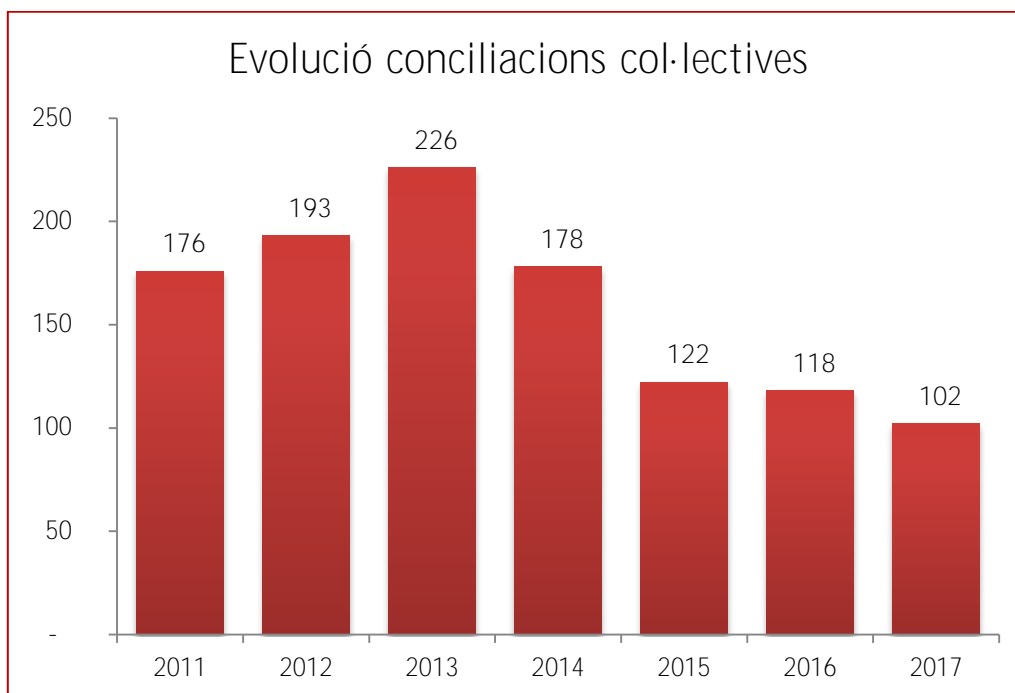
A la província de Girona, van haver-hi 4.695 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una reducció del 0,7%.

A Lleida, van haver-hi 2.901 conciliacions individuals, reduint-se així el nombre de conciliacions un -2%.

Per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 4.998 conciliacions individuals, el que suposa un -8,4% menys.

a) Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, estima que durant l'any 2017, van haver-hi 102 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del -13,6% respecte a l'any anterior (16 conflictes menys).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Els 102 conflictes col·lectius, van afectar en total a 129 empreses i a 66.503 treballadors. Amb una variació interanual del 2,4% i del 2% respectivament.

Període	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
2011	176	196	68.867
2012	193	207	134.831
2013	226	16.038	404.127
2014	178	190	68.379
2015	122	124	114.979
2016	118	126	65.182
2017	102	129	66.503
Variació Interanual	-13,6%	2,4%	2,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

2.7 SALARI MÍNIM INTERPROFESSIONAL I IMPACTE A LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

El passat 30 de desembre es va publicar el Reial Decret 1077/2017, de 29 de desembre, mitjançant el qual es fixa el salari mínim interprofessional (en endavant SMI) per a l'any 2018, establint un increment del SMI del 4% per a l'any 2018. Així mateix, l'any 2017 l'increment va ser del 8%.

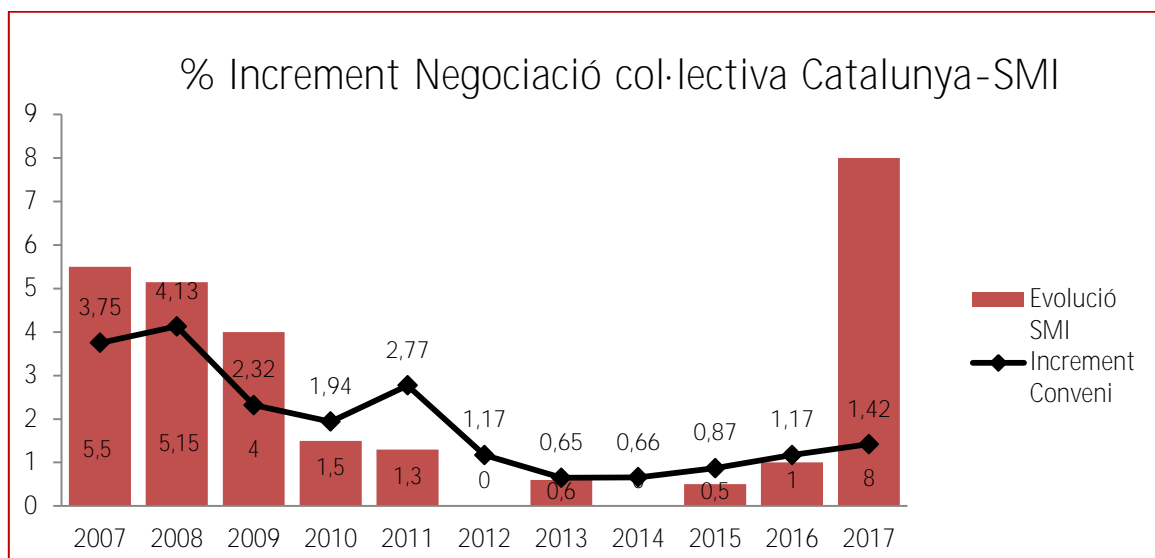
En aquest context, les organitzacions empresarials i sindicals més representatives a nivell estatal i el govern amb "l'objectiu de contribuir a traslladar plenament als ciutadans els efectes positius de la recuperació de l'activitat econòmica, i d'afavorir de forma equilibrada a la millora de la competitivitat de l'economia espanyola i el procés de creació d'ocupació" han acordat fixar un increment del SMI:

- Del 4% per a 2018, resultant el mateix de 736 euros al mes en 14 pagues i 10.304 euros/any.
- Del 5% per a 2019, resultant 773 euros al mes en 14 pagues i 10.819/any.
- Del 10% per a 2020 arribant als 850 euros al mes en 14 pagues i 11.901 euros/any.

Aquest acord es materialitzarà sempre que l'economia registri un creixement del PIB real del 2,5% o superior, i un increment de l'afiliació mitjana a la Seguretat Social superior a les quatre-centes cinquanta mil persones, en termes interanuals i segons les darreres dades publicades en el moment de determinar el SMI de cada any.

Si bé, aquest és l'acord que s'ha subscrit en relació al SMI el mateix s'ha de desvincular dels possibles increments que es puguin acordar en el marc de la negociació col·lectiva. I això és així perquè la fixació del SMI és una intervenció de l'Estat en l'economia, que fixa per llei un preu al factor treball, desvinculat del preu que es fixaria en un mercat laboral lliure.

En el gràfic següent, es poden observar dues tendències entre els increments del SMI i els pactats en negociació col·lectiva a Catalunya des de l'any 2007. La primera d'elles, es correspon a la dels primers anys de la crisi econòmica on es van establir increments dels SMI per sobre del que es pactava en negociació col·lectiva. Ara bé, a partir de l'any 2010 i fins el 2016, la tendència ha sigut a la inversa, i això s'ha mantingut fins a l'any 2017, on després de 6 anys, l'increment del SMI ha superat amb escreix el pactat en els Convenis Col·lectius.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de INE i Ministerio de Empleo y Seguridad

En l'àmbit empresarial i laboral el SMI no és un referent, malgrat que s'ha de reconèixer que si es registressin increments accentuats del SMI pot arribar a afectar a la Negociació Col·lectiva generant una negativa espiral inflacionista a les taules salarials dels convenis col·lectius.

El SMI el perceben molts pocs treballadors. La immensa majoria cobra el salari establert als convenis col·lectius i als contractes de treball, que estan per sobre del SMI. Segons dades de la CEOE, actualment el SMI afecta a 136.241 treballadors¹⁴, és a dir, només al 0,98% dels cotitzants a la Seguretat Social¹⁵.

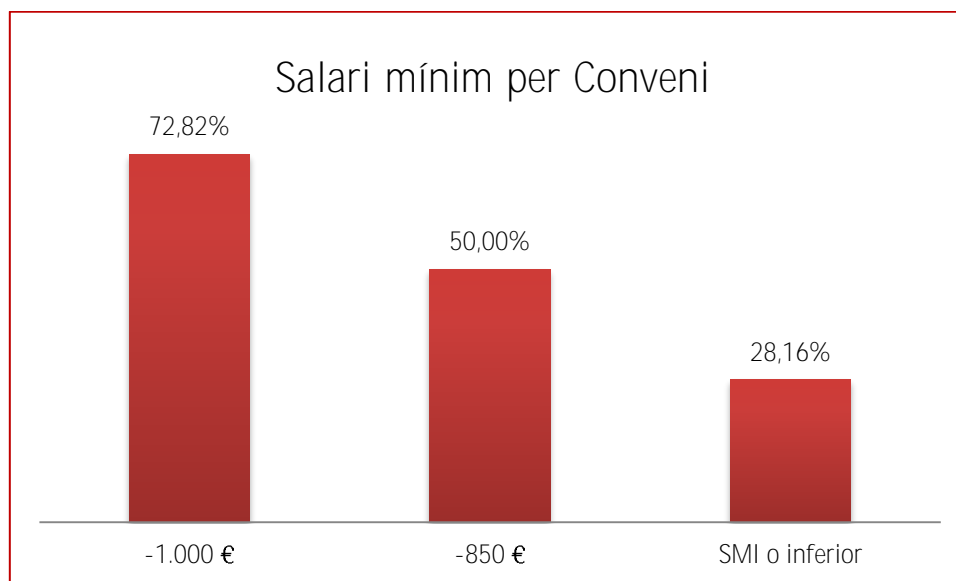
Del anàlisi dels Convenis Col·lectius sectorials d'aplicació a Catalunya podem observar que un 28,16% dels Convenis estableixen un salari mínim igual o inferior al SMI, en gran part es refereixen a personal en formació o aprenents de primer any. D'aquests convenis, només el 8,62% remetent directament al SMI vigent per establir el salari mínim.

Tal i com s'ha exposat anteriorment, l'increment progressiu del SMI pactat entre els agents socials i el Govern, fixa pel 2020 un SMI de 850€/mes. Doncs bé, amb dades del 2017, el 50% dels Convenis Col·lectius estarien per sota dels 850€ de salari mínim i haurien d'incrementar els salaris de mitjana un 17,12% fins al 2020.

¹⁴ Segons dades del mes de setembre de 2017.

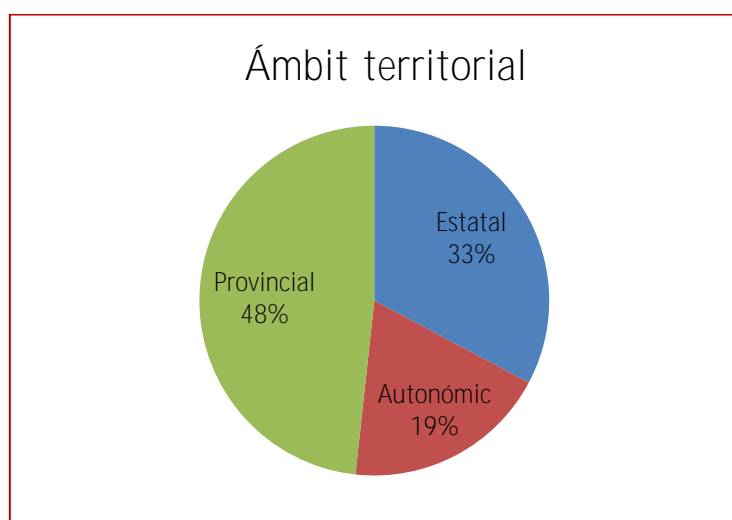
¹⁵ Inclous els que estan a jornada completa i parcial, temporals i indefinits.

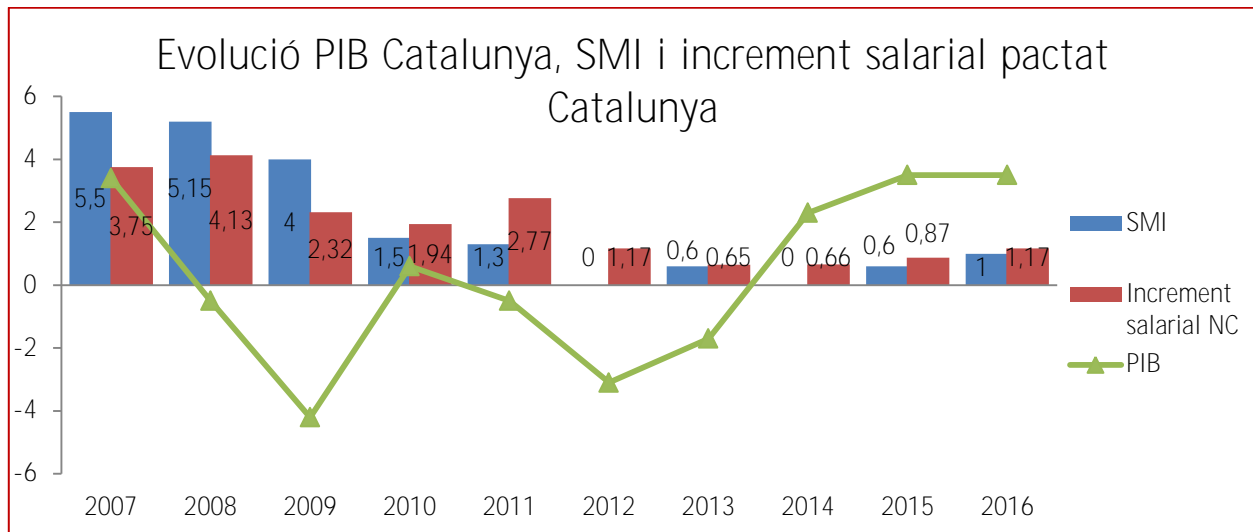
Font: Elaboració pròpia

Dels convenis que tenen un salari mínim del SMI o inferior el 48% són provincials el 33% autonòmics i el 19% d'àmbit estatal.

Font: Elaboració pròpia

Ja en l'Acord Interprofessional de Catalunya 2011-2014, Foment del Treball, CCOO i UGT ens vam comprometre a desenvolupar el tractament d'aquells factors determinants de la política salarial vinculats a l'evolució econòmica de les empreses i sectors d'activitat, el desenvolupament i situació dels mercats, la productivitat, la variació dels costos, les inversions i modernització tecnològica. En el darrer Acord Interprofessional 2015-2017 aquest compromís es va veure reforçat i pretenem la seva consolidació en el nou AIC.

Elaboració pròpia a partir de les dades de IDESCAT, INE i Ministerio de Empleo y Seguridad

Alhora d'analitzar l'impacte de l'establiment d'un determinat salari de mínim són diferents les qüestions que hem de tenir en compte. En primer lloc, el salari és el resultat de la productivitat. Un increment salarial desvinculat d'un augment de la mateixa té un impacte en el nivell de preus i comporta una disminució de la productivitat, pèrdua de competitivitat i augment de l'atur. Per tant, es podrà determinar un determinat nivell de salari mínim però és el teixit productiu, les empreses, les que creen ocupació i les han de determinar el nivell salarial. S'ha de tenir en compte que els increments salarials no sustentats en un avanç de la productivitat de l'economia frenarien l'expansió de l'ocupació, que ha de ser un dels principals objectius a complir pel conjunt d'actors socials i el govern.

58

Per tant, conjuntament al debat sobre un determinat SMI o increment salarial en el marc de la negociació col·lectiva és igualment rellevant el debat sobre com impulsar el creixement de la productivitat. Els salaris poden ser elevats si augmenta la productivitat, però això exigeix un desenvolupament de l'educació, de la formació professional i de la I+D+i, entre d'altres. Per tant, és necessari millorar el capital humà dels treballadors mitjançant l'educació i la formació professional, augmentar el capital tecnològic, mitjançant la inversió empresarial i la major eficiència en l'assignació de recursos. És important, el paper dels governs i institucions a l'hora de dissenyar polítiques que reforcin els mecanismes de difusió del coneixement, ja que únicament a través d'augmentos en la productivitat s'aconseguirà incrementar el producte potencial i d'aquesta manera aconseguir major nivells de benestar.

Per una altra banda, també s'ha de tenir en compte que l'establiment d'un determinat cost salarial mínim ve acompanyat per un increment dels costos laborals, per tant, és necessari també analitzar l'establiment de mesures per apaivagar aquest fet (com poden ser la reducció de les cotitzacions empresarials).

Així mateix, és necessari analitzar els possibles efectes negatius que l'establiment d'un determinat salari mínim pot tenir sobre la creació de llocs de treball, la pèrdua de llocs de treball, reducció de la

jornada de treball i augment de la temporalitat de la contractació. Per tant, alhora d'avaluar l'impacte d'un determinat nivell del cost salarial mínim no és suficient analitzant el percentatge de la població assalariada amb salaris propers al mateix, sinó que també és necessari analitzar les característiques de la població activa en atur. En conseqüència, precisament s'ha d'evitar que la fixació d'una determinada quantitat de salari actuï com a restricció o barrera d'accés a l'ocupació de determinats col·lectius.

Nombrosos experts¹⁶ conclouen que les legislacions de salaris mínims incrementen l'atur i redueixen els ingressos dels treballadors menys qualificats. Això és així, perquè si el cost salarial mínim o de referència és superior a la contribució que alguns treballadors realitzen a les empreses o als seus ingressos, reduirà la demanda d'aquest tipus de treballadors o es prolongarà la seva permanència a l'atur.

Un altre aspecte, que hauria de ser objecte d'anàlisi i debat és si l'increment o fixació d'un determinat salari mínim contribuiria al creixement del consum o de la demanda interna. Si bé és cert que el nivell salarial de la població afecta al seu poder de compra, aquest també depèn del creixement del poder de compra del conjunt d'assalariats, i d'altres variables com la fiscalitat, la confiança dels agents econòmics en l'evolució de l'economia o en altres dades macroeconòmiques com poden ser els moviments dels tipus d'interès. Per tant, només l'increment dels salaris reals que sigui compatible amb el creixement de l'ocupació i amb el manteniment dels nivells de competitivitat adequats pot garantir el creixement sostenible del consum privat i la demanda interna.

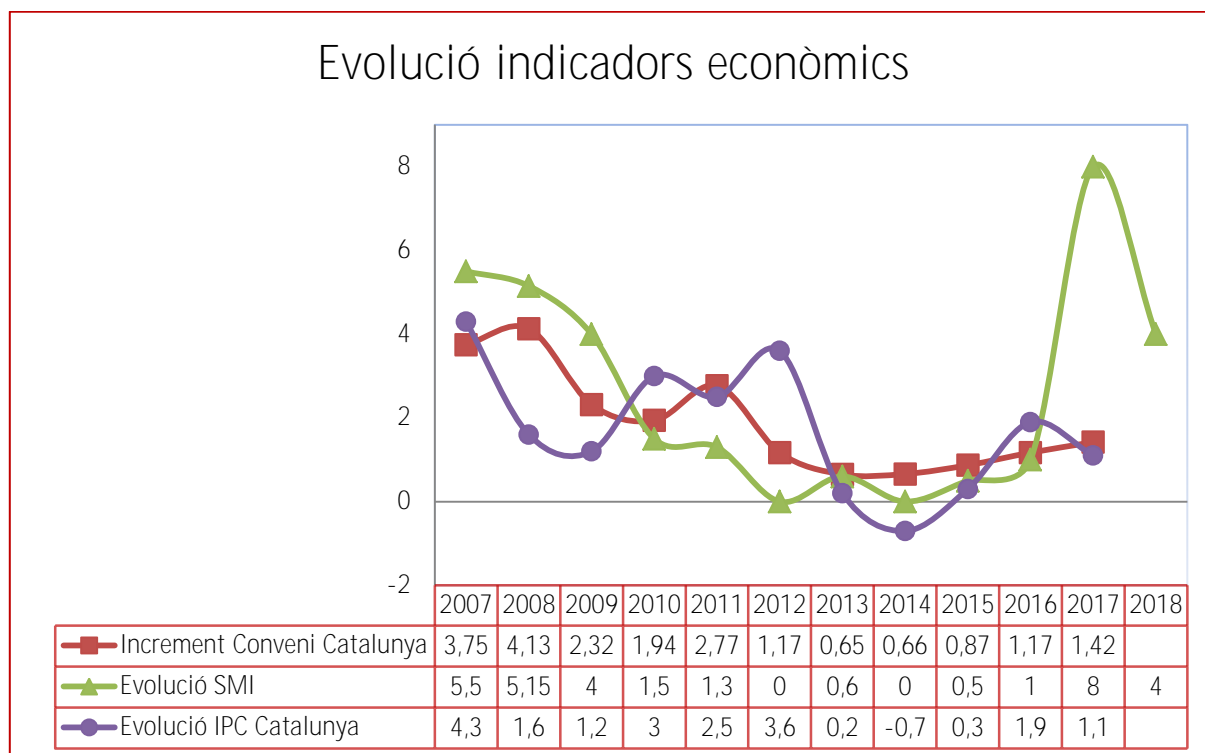
59

Des de Foment, per tant, considerem necessari establir criteris o directrius en política salarial vinculats amb factors relacionats amb la productivitat o la situació de l'empresa i desvinculats de la indexació a l'IPC o determinats increments del SMI que puguin servir de marc general per a la posterior aplicació en els convenis Col·lectius de sector o empresa.

En el gràfic següent pot observar-se l'evolució dels salaris mitjans pactats a Catalunya en la negociació col·lectiva, l'evolució del Índex de Preus al Consum (IPC) a nivell autonòmic i l'evolució del SMI. Es pot comprovar, i en el mateix sentit que s'ha mencionat anteriorment, que l'increment del SMI durant el període 2007-2009 va estar per sobre que la variació de l'IPC anual. En conjunt, el SMI es va incrementar des dels 460,50 euros mensuals en 2004 fins els 633,3 de l'any 2010, el que va suposar un increment acumulat del 34,7% en aquest període. A partir d'aquí l'increment va ser del 1,3% en 2011 i va quedar congelat en 2012 i 2014, amb un increment del 0,6% en 2013 i del 1% en 2016, fins arribar al 2017 amb un increment del 8% i en l'any 2018 del 4%.

¹⁶ ¹⁶ “UNA ESTIMACIÓN DEL IMPACTO DE LAS VARIACIONES DEL SALARIO MÍNIMO SOBRE EL EMPLEO”. Banco de España. Boletín diciembre 2012. Aquest estudi del Banc d'Espanya ha estimat que els treballadors afectats pel SMI tenen el doble de probabilitats de perdre la seva ocupació que els que no ho estan, afectant especialment als joves).

Evolució indicadors econòmics

Elaboració pròpia a partir de les dades de IDESCAT i Ministerio de Empleo y Seguridad

La negociació col·lectiva ha d'atendre al criteri de que els salaris han d'evolucionar amb la productivitat, i això vol dir que en l'àmbit d'empresa s'apliquin com a referents conceptes com ara: dades de producció o vendes, beneficis, evolució dels costos dels països competidors o quota de mercat, entre d'altres, superant la indexació salarial com a element en la formació de salaris.

60

La negociació col·lectiva ha d'atendre en major mesura a la regulació de les retribucions variables, que s'han de basar en el compliment dels objectius d'empresa i són un factor de millora de la productivitat. S'han de racionalitzar les condicions econòmiques, suprimint models salarials obsolets i determinats complements improductius, tal i com es preveu a l'Acord Interprofessional de Catalunya 2015-2017. Per això, quan es regulin en la negociació col·lectiva, d'acord amb la seva realitat específica, es necessari que es defineixin els criteris per a l'aplicació de la retribució variable, així com les fórmules per a la seva adaptació i aplicació a les empreses.

Així mateix, és necessari l'establiment de mecanismes que facilitin el disseny de complements salarials, que el principal propòsit sigui incentivar la implicació dels treballadors en el projecte empresarial, millorar el seu grau de motivació, fer més atractiva la seva adaptació a les necessitats canviants de la producció, a través d'una formació contínua i d'una millora de les seves competències i habilitats professionals.

Els efectes perseguits amb aquests complements s'han d'integrar en una estratègia empresarial dirigida a obtenir una millora de la productivitat i una posició més competitiva en el mercat. D'aquesta manera, l'estratègia salarial entra a formar part de la gestió empresarial.

NOTA METODOLÒGICA

L'objectiu de la present Nota Metodològica és explicar de quina forma s'obtenen els indicadors que es mostren a cada apartat i com han de ser interpretats, segons la font utilitzada.

Per aquest informe del mes de maig, les dades que s'han treballat són les següents:

1. Ocupació (Atur, Afiliació i EPA): Les dades generals d'ocupació es fan públiques el segon dia hàbil de cada mes, pel Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Per altra banda, les dades de l'Enquesta de Població Activa, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, a partir de les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, i segons el calendari de publicacions de l'INE.

2. Contractació: Les dades detallades de Catalunya i províncies sobre contractació laboral que **s'obtenen** del Ministerior de Empleo y Seguridad Social, es fan públiques durant la primera setmana del mes.
3. Negociació Col·lectiva: Les dades sobre la Negociació Col·lectiva a Catalunya, s'obtenen del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.
4. **Expedients de Regulació d'Ocupació:** Les dades sobre Expedients de Regulació d'Ocupació, **s'obtenen** de l'Observatori del Treball i Model Productiu, que es publiquen entre el dia 15 i 20 de cada mes.
5. Solució Extrajudicial de Conflictes: Les dades sobre Solució Extrajudicial de Conflictes, **s'obtenen** de dues fonts diferents; les corresponents al Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC), **s'obtenen** de l'Observatori del Treball i Model Productiu i les relatives als procediments del Tribunal Laboral de Catalunya, **s'obtenen** del mateix organisme. En quant a les primeres, es publiquen cada mes. En quant a les dades del TLC, ens les fan arribar des del propi organisme entre el dia 1 i 2 de cada mes.
6. Conflictivitat laboral: Les dades sobre Conflictivitat Laboral, s'obtenen de l'Observatori del Treball i Model Productiu, així com de l'Informe sobre Conflictivitat Laboral de CEOE del mes de desembre de 2017.